

РЕФОРМА

публічних закупівель в Україні
та результати роботи
електронної системи ProZorro
у січні-червні 2017 року

Укладачі:

- Віктор Нестуля,
- Євген Білик

Команда:

- Сергій Павлюк,
- Марта Гоголь,
- Олександр Аргат,
- Іван Лахтіонов,
- Анастасія Мазурок

Літературний редактор:

- Мар'яна Добоні

Дизайнер:

- Катерина Кисла

Рецензенти:

- Микола Смирнов,
юрист, співзасновник проекту EasyTender
- Дмитро Хуткий,
керівник e-Дем Лаб, Центр розвитку інновацій, Національний університет «Києво-Могилянська академія», менеджер і експерт групи «Електронна демократія», Реанімаційний Пакет Реформ
- Олександр Шатковський,
експерт з публічних закупівель

Цей звіт створено командою програми інноваційних проектів Transparency International Україна. Думки та рекомендації, висловлені в ньому, можуть не відповідати позиції керівництва чи правління Transparency International Україна. Дані та джерела, використані в цьому звіті, можуть змінюватися після його публікації.

Поширення звіту з некомерційною метою заохочується.

Звіт підготовлено в рамках Проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах», що реалізується за підтримки USAID, UKAid та Eurasia Foundation. Окрема подяка Omidyar Network, EBRD, OCP за підтримку команди інноваційних проектів Transparency International Україна.

Опубліковано від імені:
Transparency International Україна
вул. Січових Стрільців, 37-41, 5 поверх
м. Київ, Україна, 04053
тел.: +38 044 360 52 42
веб-сайт: ti-ukraine.org

Зміст

Абревіатури та скорочення	2
Основні визначення	3
Вступ	5
Методологія моніторингу публічних закупівель	6
1. Методологія моніторингу закупівель у системі ProZorro та доповнення до неї	
2. Періоди аналізу та джерела даних	
Поступовий розвиток реформи публічних закупівель у першій половині 2017 року	9
1. Розвиток законодавства	
2. Адміністративно-технічні нововведення	
3. Стан громадського моніторингу	
4. Питання, робота з яких не була проведена	
5. Резюме змін	
Другі півроку роботи електронної системи ProZorro	18
1. Загальна характеристика проведених закупівель	
2. Неконкурентні закупівлі	
2.1. Звітування про укладений договір	
2.1.1. Тісні зв'язки між постачальниками та замовниками	
2.1.2. Уникнення проведення відкритих торгів	
2.2. Переговорна процедура	
3. Конкурентні закупівлі	
3.1. Тренди конкуренції	
3.2. Тренди дискваліфікацій та державний моніторинг	
3.3. Переговорна процедура для потреб оборони	
3.4. Відкриті торги із публікацією англійською мовою	
3.5. Відкриті торги	
3.6. Допорогові закупівлі	
3.7. Конкурентний діалог	
Висновки та рекомендації	49
Список використаних джерел	54
Додатки	56

Абревіатури та скорочення

IDFI	Institute for Development of Freedom of Information	ЄС	Європейський Союз
KSE	Kyiv School of Economics	Закон	Закон України «Про публічні закупівлі»
PwC	PriceWaterhouseCoopers	КМДА	Київська міська державна адміністрація
The EU	The European Union	КМУ	Кабінет Міністрів України
The OECD	The Organisation for Economic Co-operation and Development	КП	Комунальне підприємство
The WB	The World Bank	КУ	Комунальна установа
TI	Transparency International	МЕРТ	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
АМКУ	Антимонопольний комітет України	МОУ	Міністерство оборони України
ВВП	Валовий внутрішній продукт	ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку
ВРУ	Верховна Рада України	ПП	Приватне підприємство
ВЧ	Військова частина	ПрАТ	Публічне акціонерне товариство
ДАСУ	Державна аудиторська служба України	Проект ЄС	Проект «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС»
ДП	Державне підприємство	ТОВ	Товариство з обмеженою відповідальністю
ДУ	Державна установа	ФОП	Фізична особа-підприємець
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	ЦЗО	Центральна закупівельна організація
ЄЗС	Єдиний закупівельний словник		

Основні визначення

Автоматичні індикатори ризику – критерії із заданими наперед параметрами, використання яких дає можливість автоматично здійснювати вибір допорогових закупівель, що містять ознаки низької якості тендерного оголошення, низької конкурентної активності та непрозорості процедури проведення.

Громадянське суспільство – сукупність недержавних організацій та інституцій, які захищають інтереси та волю громадян.

Договір про закупівлю – договір, що укладається між замовником й учасником за результатами проведення процедури закупівлі та передбачає надання послуг, виконання робіт або набуття права власності на товари.

Документація торгів – відкриті дані про публічні закупівлі у форматах, доступних для аналізу користувачами (.pdf, .docx та ін.).

Допорогова закупівля – закупівля замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких є меншою за 200 тис. грн для товарів і послуг і 1,5 млн грн – для робіт. У випадку замовників окремих сфер господарювання ці пороги становлять 1 млн грн для товарів і послуг і 5 млн грн – для робіт.

Електронна система закупівель – інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією і документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією та документами.

Лот – визначена замовником частина товарів, робіт чи послуг, на яку в межах єдиної процедури закупівлі учасникам дозволяється подавати тендерні пропозиції або пропозиції на переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

Машинозчитувані дані – відкриті дані чи метадані про публічні закупівлі у форматах, які оброблює комп'ютер (.xml, .json та ін.).

Модуль аналітики – онлайн-інструмент, що дозволяє агрегувати, сортувати та іншим чином обробляти машинозчитувані дані про публічні закупівлі.

Надпорогові закупівлі – закупівля замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або є більшою за 200 тис. грн для товарів і послуг і 1,5 млн грн – для робіт. У випадку замовників окремих сфер господарювання ці пороги становлять 1 млн грн для товарів і послуг і 5 млн грн – для робіт.

Тендер (торги) – здійснення конкурентного відбору учасників з метою визначення переможця торгів згідно з процедурами, встановленими Законом України «Про публічні закупівлі» (крім переговорної процедури закупівлі).

Учасник процедури закупівлі (учасник) – фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, юридична особа (резидент або нерезидент), яка подала тендерну пропозицію або взяла участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

Вступ

Публікація першого звіту ТІ Україна (2017в) з моніторингу публічних закупівель наприкінці 2016 року спричинила жваву дискусію серед фахівців з цієї сфери. Основними предметами обговорення стали надмірне використання прямих договорів замовниками та негативний тренд конкуренції у системі ProZorro. Також увагу привернули високі показники дискваліфікацій на конкурентних торгах. Важливо зазначити, що ці питання не можна вважати негативним аспектом реформи публічних закупівель в Україні, адже їхній моніторинг став можливим завдяки публікації відкритих даних про закупівлі онлайн та впровадженню відповідної законодавчої бази. Натомість виявлення згаданих питань дозволило окреслити фокус аналізу цього звіту, присвяченого закупівлям першої половини 2017 року, який дає орієнтовні пояснення зазначеним закономірностям.

Методологічною основою аналізу лишається підхід Організації економічного співробітництва та розвитку і Європейського Союзу (2013), за яким моніторинг публічних закупівель включає перевірку відповідності законодавству та оцінку досягнення ключових показників. На основі цього підходу було розроблено методологію моніторингу публічних закупівель в Україні. Її застосування в попередньому звіті дозволило досягнути результатів аналізу, високо оцінених експертами із закупівель. Згадана методологія зберігається в цій праці. Серед деяких вдосконалень варто виділити інтеграцію якісних даних для пояснення статистики закупівель. Також додано аналіз змін у моніторингу закупівель з боку громадськості.

Зберігаючи методологічну основу та структуру першого звіту, ця робота враховує поради фахівців з удосконалення аналізу. По-перше, ситуація з дискваліфікаціями учасників та роботою

контролюючих органів висвітлюється не лише статистично, а й з урахуванням її пояснень від замовників. Це дозволяє окреслити можливі причини проблем, пов'язаних із прозорістю проведення закупівель. По-друге, більше уваги приділено зв'язку окремих випадків порушень із загальною статистикою роботи замовників та постачальників з точки зору досягнення ключових показників. Увагу зацентовано на систематичних поганих практиках. Окрім цього, проведено аналіз не лише розвитку законів та технологій, а й роботи громадськості у сфері закупівель за півроку. Таким чином, аналіз охоплює всі основні події, які відбулися як з боку держави, так і громадянського суспільства.

Хоча основною аудиторією цього звіту є фахівці із закупівель в Україні, він може бути цікавим значно ширшому колу читачів. Зокрема, представники контролюючих органів та громадянського суспільства можуть використати результати аналізу великих даних для виявлення або спростування наявності порушень у конкретних закупівлях. Кількість випадків, які потребують розгляду, є такою, що провести їхній аналіз у межах одного звіту не видається можливим. Натомість у цій роботі можна знайти зразкові приклади розгляду підозрілих закупівель юристами ТІ Україна. Також дослідження може зацікавити міжнародних експертів із закупівель. У ньому наведено основні тренди та показники розвитку першої у світі гібридної системи закупівель, що впроваджується в Україні сьогодні. Автори цієї роботи сподіваються, що результати аналізу стануть корисними для порівняння цих показників з іншими країнами світу.

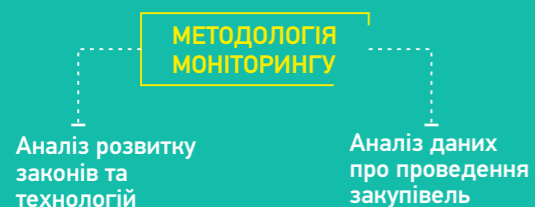
Методологія моніторингу публічних закупівель

1. Методологія моніторингу закупівель у системі ProZorro та доповнення до неї

У звіті використано методологію моніторингу публічних закупівель, розроблену ТІ Україна (2017в, с. 9). Вона ґрунтується на кращих міжнародних практиках громадського моніторингу у сфері закупівель, зокрема підходах, які були розроблені у Вірменії, Парагваї та Угорщині. Обраний підхід також враховує особливості кожного виду публічних закупівель, наявного в Україні. Аналізуються показники, важливі для певного типу закупівель, наприклад уникнення проведення відкритих торгів замовником у випадку звітування про укладений договір. Для аналізу кожного показника використовуються змінні, які можна виміряти на основі даних, наявних у системі ProZorro. Для прикладу, середня очікувана вартість лоту замовника є змінною, що застосовується для аналізу можливого уникнення відкритих торгів, і вона розраховується шляхом ділення очікуваної вартості всіх лотів замовника на кількість цих лотів. Застосування розробленої методології дозволяє проводити порівняння роботи системи ProZorro в першому півріччі 2017 року з другою половиною 2016 року.

Серед кількох нововведень варто виділити розширення складової моніторингу «Аналіз розвитку законів та технологій» (див. Ілюстрація 1). Тепер вона включає аналіз стану громадського моніторингу. Це дозволяє охопити нововведення від громадськості, за допомогою яких можна покращити контроль над публічними закупівлями. Проблемні питання, робота над якими не була проведена

Ілюстрація 1.
Складові методології моніторингу публічних закупівель (ТІ Україна, 2017в, с. 10)

протягом періоду аналізу, тепер виділено в окремих підрозділ. Наголос зроблено на ключових аспектах розвитку моніторингу системи ProZorro, які потребують вдосконалення.

Складову «Аналіз даних про проведення закупівель» розширено результатами онлайн-опитування замовників про причини дискваліфікацій учасників та ставлення до діяльності контролюючих органів. Цей метод обрано тому, що він дозволяє зібрати думки різних замовників з усієї України протягом відносно короткого проміжку часу. Цільову аудиторію складають замовники, контакти яких має ДП «Прозорро». Опитувальник (див. Додаток 1) було надіслано на 16 064 електронні адреси, отримано 297 відповідей.¹ Після сортування даних² до аналізу потрапили 270 анкет. Похибка вибірки становить 6%.³

З методів аналізу даних з опитування використовуються статистичний аналіз та індуктивний контент-аналіз. Перший метод включає порівняння розподілу відповідей респондентів за окремими запитаннями та крос-табуляцію. Завдяки йому можна виділити тенденції думки замовників, наприклад їхню середню оцінку рівня моніторингу закупівель різними контролюючими органами. Другий метод застосовано для аналізу відповідей 80 респондентів

¹ Як бачимо, відсоток відповідей становить 1,3%, що є нормальним показником для цього типу опитувань (Jansen, Corley, & Jansen, 2007, с. 3).

² З отриманих відповідей було відсортовано 27 з таких причин: три випадки ідентичних відповідей (включно із відкритими запитаннями), два випадки респондентів, які не провели жодної закупівлі протягом року, двадцять три випадки респондентів, які не підпадають під жоден тип державних органів у вибірці (наприклад, приватне підприємство).

³ Це означає, що з імовірністю 95% для цільової аудиторії (усі замовники, контакти яких має ДП «Прозорро», 16 064) розподіли відповідей на запитання знаходяться в межах нижче або вище 6% від отриманих на вибірці (усього 270 замовників, які відповіли на опитувальник та пройшли сортування).

на відкрите запитання «Яким чином, на Вашу думку, можна знизити рівень дискваліфікацій на конкурентних торгах?». Відповідно до цього методу виділяються кодові словосполучення у кожній відповіді та групуються у категорії (Meuring, 2000). Наприклад, відповіді «Створити базу недобросовісних учасників» та «Провести навчання для учасників» віднесено до категорії «Підвищення добросовісності учасників». Включення результатів цього аналізу до звіту дозволяє отримати орієнтовні пояснення проблем у різних типах закупівель та роботі контролюючих органів. Зокрема, аналізуються якісні дані щодо можливих причин високої кількості дискваліфікацій учасників системи ProZorro.

Таблиця 1. Конкурентний діалог: показники та змінні для аналізу

ПОКАЗНИК	ЗМІННА
1. Кількість закупівель	1. Кількість завершених лотів
2. Очікувана вартість	2. Очікувана вартість завершених лотів для другого етапу конкурентного діалогу
3. Замовник-лідер за очікуваною вартістю	3. Очікувана вартість завершених лотів на одного замовника
4. Частка економії	4. Частка економії від очікуваної вартості завершених лотів

Іншим нововведенням є включення описової статистики процедури конкурентного діалогу до моніторингу (див. Таблиця 1). Можливості її аналізу досить обмежені, оскільки ця процедура достатньо комплексна й дозволяє замовнику не розкривати значну кількість даних. Наприклад, можна не оприлюднювати пропозиції учасників, які не перемогли. Також на час написання цього звіту статистики за конкурентним діалогом немає в модулях аналітики системи ProZorro. Утім, започатковано аналіз основних показників за цією процедурою, таких як кількість закупівель та частка економії.

Загалом основою для аналізу слугує методологія моніторингу публічних закупівель, розроблена ТІ Україна. Її використання дозволяє проводити порівняння прозорості роботи системи ProZorro з попереднім періодом моніторингу. Також цю методологію доповнено. Зокрема, проведено аналіз не лише змін у нормативно-правовій базі, технологіях, а й громадському моніторингу сфери

закупівель. Окремо виділено питання, які формують порядок денний розвитку моніторингу електронної системи закупівель. Окрім цього, проаналізовано результати онлайн-опитування замовників щодо причин дискваліфікацій учасників та ставлення до діяльності контролюючих органів. Також до звіту включено моніторинг конкурентного діалогу на рівні основних показників за процедурою.

2. Періоди аналізу та джерела даних

Дані про розвиток законів, технологій та громадського моніторингу проаналізовано за січень-червень 2017 року. Використано дані з відкритих

джерел, наприклад закони України та публічні онлайн-ресурси.

Кількісні дані про закупівлі розглянуто за аналогічний період першого півріччя 2017 року – січень-червень. Джерелами інформації для цього розділу є модулі аналітики системи ProZorro: публічний (Qlik Tech International AB, 2016a) та професійний (Qlik Tech International AB, 2016b). Також використано результати онлайн-опитування замовників, контакти яких має ДП «Прозорро». Для пояснення показників ДУ «Професійні закупівлі» отримано коментарі від її представників.

Юридичний розгляд порушень охоплює перше півріччя 2017 року. Джерелами даних слугують публікації та коментарі юристів ТІ Україна. У звіті також використовуються відгуки на закупівлі з моніторингового порталу DOZORRO (ТІ Україна, 2017б).

Поступовий розвиток реформи публічних закупівель у першій половині 2017 року

Порівняно з періодом аналізу, охопленим у попередньому моніторинговому звіті (ТІ Україна, 2017в), протягом першої половини 2017 року в українських публічних закупівлях відбулося значно менше змін. Більшість нововведень є доопрацюваннями нової системи закупівель, наприклад завершення переходу на закупівельний словник Європейського Союзу. Деякі з цих нововведень відповідають рекомендаціям ТІ Україна, зокрема щодо інтеграції електронної системи закупівель з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Водночас зазначені зміни не вирішують усіх проблемних аспектів. Розглянемо основні події, які відбулися у сфері закупівель, умовно поділяючи їх на законодавчі, адміністративно-технічні, а також ті, що пов'язані з громадським моніторингом закупівель у ProZorro.

1. Розвиток законодавства

У травні 2017 року на друге читання у Верховній Раді було винесено законопроект №2126а «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (ВРУ, 2017г). Цей проект Закону не стосується сфери публічних закупівель напряму, але містить важливі оновлення для забезпечення кібербезпеки України. Зокрема, він використовує міжнародні визначення основних понять у цій сфері, конкретизує об'єкти захисту, а також передбачає створення механізмів швидкого реагування на кіберзагрози.

Проте цей документ також містить пропозиції, які порушують існуючу нормативно-правову основу функціонування реформованої сфери публічних закупівель. Так, авторизовані електронні майданчики, визначення яких наведено в Законі «Про публічні закупівлі» (ВРУ, 2017в), отримують альтернативне визначення в межах законопроекту №2126а. Вони підпадають під поняття критичної інфраструктури, таким чином, виникає правова

колізія з різними визначеннями електронного майданчика в двох законах.

Окрім цього, аналіз законопроекту, проведений ТІ Україна (2017а), свідчить про те, що пропонувані в ньому зміни, такі як позбавлення МЕРТ функції авторизації електронних майданчиків та передання майданчику права самостійно встановлювати вимоги щодо забезпечення виконання зобов'язань учасниками торгів, містять корупційні ризики. У першому випадку створюється ситуація, коли авторизацію електронних майданчиків проводять державні органи, для яких сфера публічних закупівель не є профільною. У другому випадку авторизовані електронні майданчики, які відповідають вимогам законопроекту, отримують право встановлювати тарифи для учасників на власний розсуд, що в результаті може призвести до зниження рівня конкуренції учасників у закупівлях.

Варто зазначити, що ця пропозиція також суперечить кращим міжнародним практикам у сфері закупівель. Так, лише замовник може встановлювати вимоги до забезпечення виконання зобов'язань учасниками, які подають свої пропозиції на тендер, згідно із правилами ЄС (The EU, 2014, с. 222). А рекомендацією ОЕСР є регулювання сфери закупівель у межах одного закону з метою підвищення ефективності та контролю закупівельних процедур (ОЕСР, 2014, с. 25).

На основі аналізу законопроекту та міжнародного досвіду ТІ Україна адвокувала проти частини законопроекту «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», яка стосується системи ProZorro. На час написання цього звіту законопроект було повернено на стадію підготовки до голосування в Парламенті. Ситуація щодо нього лишається невизначеною.

Протягом звітної періоду у Верховній Раді України було зареєстровано ще 9 законопроектів, які

пропонували нові винятки зі сфери застосування Закону (див. Таблиця 2). Це повторює небезпечну тенденцію, яка спостерігалася в 2011-2013 рр. та призвела до 41-го винятку станом на початок 2014 року зі скасованого згодом Закону «Про здійснення державних закупівель» (ВРУ, 2017а). Слід зазначити, що КМУ за підтримки коаліції в Парламенті та

міжнародних партнерів (зокрема, ЄС) наразі вдається протистояти ініціативам щодо необґрунтованих винятків – жоден із зазначених законопроектів не було ухвалено. Таким чином, констатуємо виконання Стратегії реформування системи публічних закупівель (КМУ, 2016б).

Таблиця 2. Відхилені протягом першої половини 2017 року законопроекти, які пропонували зробити винятки зі сфери застосування Закону України «Про публічні закупівлі»

НОМЕР ЗАКОНОПРОЕКТУ	ДАТА РЕЄСТРАЦІЇ	НАЗВА ЗАКОНОПРОЕКТУ
5645	17.01.2017	Проект Закону про внесення зміни до прикінцевих та перехідних положень розділу IX Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для забезпечення підготовки та проведення в Україні у 2017 чемпіонату світу з хокею з шайбою серед чоловіків
6245	27.03.2017	Проект Закону про внесення змін до статті 1 Закону України «Про публічні закупівлі» (щодо переліку спеціалізованих організацій, що здійснюють закупівлі)
6347	12.04.2017	Проект Закону про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі»
6347-1	25.04.2017	Проект Закону про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей закупівель у сфері охорони здоров'я
6367	13.04.2017	Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення здійснення закупівель лікарських засобів та медичних виробів)
6450	16.05.2017	Проект Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо скасування тендерних процедур для закупівлі товарів і послуг з організації безплатного гарячого харчування для дітей, що постраждали від Чорнобильської катастрофи
6494	24.05.2017	Проект Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» (щодо здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі)
6625	22.06.2017	Проект Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» (щодо модернізації окремих положень в галузі санітарно-епідемічного благополуччя населення)
6633	22.06.2017	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо усунення перепон для конкуренції на ринку фінансових послуг

Перейдемо до вдосконалень законодавства, які підтримує ТІ Україна. На розгляд Парламенту було підготовлено законопроект №4738-д «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель» (ВРУ, 2017г). Він спрямований на внесення вкрай важливих аспектів моніторингу проведення закупівель до основного Закону. По-перше, нова ст. 7 визначає порядок здійснення моніторингу ДАСУ як основного контролюючого органу. Відсутність такого порядку в Законі, чинному наразі, призводить до неврегульованості та відсутності можливості здійснювати ефективний моніторинг. Наступною важливою зміною є оновлена ст. 8, яка встановлює терміни та вимоги до річного звітування МЕРТ як Уповноваженого органу. Інформація про результати моніторингу тепер має бути відображена у звіті МЕРТ. Таким чином, створюється механізм перевірки результатів роботи ДАСУ.

Також додано поняття автоматичних індикаторів ризику та процедуру їхнього використання ДАСУ. З точки зору міжнародного досвіду розвитку прозорості систем закупівель, це важлива складова здійснення ефективного моніторингу державою. Прикладом країни, що зустрічається з аналогічними потребами, є Португалія, яка електронізувала свої закупівлі ще в 2009 році (Rosa, 2012). Публічний портал BASE став єдиним вікном для публікації закупівель (IMPIC, 2017). Проте серед головних недоліків португальської системи на сьогодні дослідники відзначають відсутність прямого доступу контролюючих органів до даних про закупівлі й, зокрема, відсутність застосування індикаторів, що

сигналізують про порушення, цими органами для обробки отриманих масивів даних (PwC, 2016, с. 94).

Загалом цей законопроект допомагає подолати проблему, висвітлену в попередньому моніторинговому звіті ТІ Україна, – відсутність методології моніторингу контролюючими органами (ТІ Україна, 2017в, с. 35). Пропонується внести поправки до Закону, не порушуючи його структуру та логіку. Проте відкритим є питання політичної готовності підтримати зазначені поправки, адже цей законопроект включався до порядку денного чотири рази, але черга до його голосування так і не доходила.

2. Адміністративно-технічні нововведення

На початку 2017 року значною подією стало утворення ДУ «Професійні закупівлі» під керівництвом МЕРТ. Це відбулося на виконання Постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту з організації діяльності централізованої закупівельної організації» від 23.11.2016 року (2016а). Головними цілями утворення ЦЗО є зменшення бюрократичного навантаження на замовників, підвищення ефективності закупівель, скорочення строків проведення закупівель та підвищення їхньої якості (МЕРТ, 2016, с. 9). Зазначені цілі досягаються через агрегацію аналогічних потреб від різних замовників, професіоналізацію проведення процедур, а також використання рамкових угод (див. Ілюстрація 2). Здійснення закупівель через ДУ «Професійні закупівлі» є добровільним для замовників у межах пілотного проекту.

Створення ЦЗО можна назвати кроком до приведення закупівельного законодавства України у відповідність до стандартів ЄС (Проект ЄС, 2016). ДУ «Професійні закупівлі» дозволяє замовникам працювати більш ефективно, створюючи типові коректні вимоги до закупівель. Водночас це не призводить до дискримінації учасників з малого та середнього бізнесу, яким може бути складно конкурувати за поставки товарів та послуг у великих обсягах, оскільки здійснення закупівель через ЦЗО є добровільним. Це відповідає закупівельним політикам країн ЄС.

Іншим аспектом є те, що консолідація попиту від замовників дозволяє скоротити адміністративні витрати учасників. Так, консолідація попиту та укладання рамкових угод були рекомендовані ОЕСР для Греції, де адміністративні витрати бізнесу на участь у тендерах у 2006 році сягали близько 7% ВВП (ОЕСР, 2014, с. 10). Впровадження кожної з цих рекомендацій було оцінено орієнтовно на 38 млн євро заощаджень учасників торгів на основі припущення, що їх імплементація призвела б до зменшення кількості тендерів на 10% (там само, с. 20). З точки зору учасника, дешевше взяти участь в одному тендері й постачати аналогічні товари для різних замовників через ЦЗО, ніж брати участь у багатьох невеликих тендерах.

Проте важливо враховувати залежність діяльності ЦЗО від використання рамкових угод. Цей механізм здійснення закупівель має недоліки з точки зору прозорості в межах українського законодавства. Ст. 13 Закону визначає можливість укладання рамкових угод терміном до 4-х років з не менш ніж 3-ма учасниками (ВРУ, 2017в). Ці угоди є закритими, іншими словами, після їхнього укладення нові учасники не можуть приєднатися до кола претендентів на закупівельний договір. Договір на закупівлю укладається лише з компанією-учасником рамкової угоди із надто узагальненою умовою, що в цій угоді мають зазначатися всі істотні умови майбутніх договорів про закупівлю. З точки зору ТІ Україна, розвиток діяльності ДУ «Професійні закупівлі» потребує вдосконалення законодавства про рамкові угоди. Необхідними кроками є відкриття таких угод для нових претендентів протягом їхнього виконання та визначення більш чітких критеріїв укладення договорів на закупівлю з учасниками

угоди. У цьому контексті МЕРТ та КМУ необхідно затвердити прямо передбачені Законом підзаконні акти: на виконання ч. 2 ст. 13 Наказ МЕРТ «Особливості укладення і виконання рамкових угод» та на виконання п. 36 ст. 1 Постанову КМУ «Особливості створення та діяльності централізованих закупівельних організацій», чого на час написання цього звіту не було зроблено.

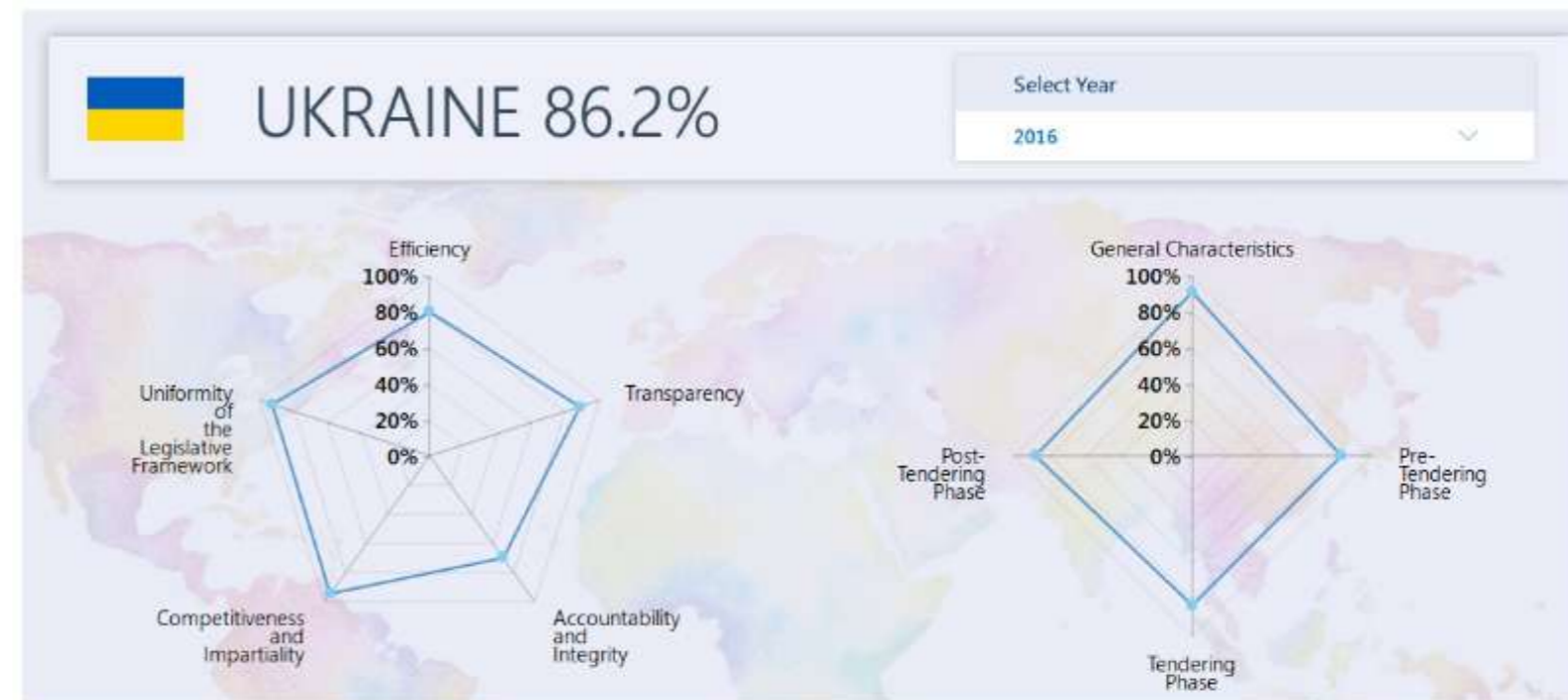
У січні 2017 року завершився перехід на Єдиний закупівельний словник як основу визначення предмета закупівлі товарів і послуг у межах виконання Наказу МЕРТ №454 «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі» у редакції від 17.01.2017 року (МЕРТ, 2016а). Зокрема, пункт 1 розділу II затвердженого Порядку зобов'язує замовників орієнтуватися на 4-ту цифру ЄЗС та зазначати назву товару чи послуги в дужках.⁴ Для додаткового визначення замовники все ще можуть використовувати Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010, проте він стає лише допоміжним інструментом. Варто зазначити, що це нововведення є позитивним як з точки зору гармонізації із законодавством ЄС (The EU, 2014, с. 88), так і моніторингу великих масивів даних про закупівлі. Використання єдиного класифікатора та деталізація до 4-ї цифри спрощують пошук та порівняння різних товарів та послуг.

Третьою важливою зміною є інтеграція електронної системи ProZorro з ЄДР. Це відбулося 16 червня 2017 року шляхом підписання договору між ДП «Прозорро» та ДП «Національні інформаційні системи», яке відповідає за ведення реєстру (ДП «Прозорро», 2017а). Завдяки цьому перевірка реальності компанії, що реєструється як учасник через один з авторизованих електронних майданчиків у ProZorro, тепер є простішою.

⁴ Для деяких типів товарів та послуг достатньо 3-ї цифри. Зокрема, предмет закупівель лікарських засобів визначається за показником 3-ї цифри ЄЗС із зазначенням у дужках міжнародної непатентованої назви лікарського засобу (далі – МНН). Коли предмет закупівлі містить два або більше лікарські засоби, замовник у дужках зазначає МНН кожного з них.

Така інтеграція була рекомендована в попередньому звіті ТІ Україна (ТІ Україна, 2017в, с. 23), оскільки вона дозволяє виявляти проблемних постачальників при реєстрації в системі ProZorro. Одна з рекомендацій проекту DIGIWHIST, покликаною підвищити довіру громадян до закупівель та покращити ефективність витрачання публічних коштів у ЄС, передбачає інтеграцію з подібними реєстрами як один з кроків підвищення прозорості здійснення електронних закупівель (Mendes&Fazekas, 2017, с. 6). Тому це нововведення можна назвати позитивним.

Ілюстрація 3. Оцінка України за показниками рейтингу Transparent Public Procurement

3. Стан громадського моніторингу

Головною подією першого півріччя 2017 року стало припинення роботи громадської Комісії з розгляду звернень на можливі порушення при здійсненні допорогових закупівель. Це рішення було закріплене Наказом ДП «Прозорро» №49 від 20.06.2017 року, а також відповідні зміни було внесено до Наказу МЕРТ № 35 (ДП «Прозорро», 2017б). Варто зазначити, що Комісія від початку була унікальним органом, до якого входили як представники ТІ Україна, так і МЕРТ та АМКУ. Така співпраця влади та громадськості щодо оскарження закупівель є однією з ключових рекомендацій для України для покращення позиції у рейтингу Transparent Public Procurement від IDFI (IDFI, 2017, с. 11) (див. Ілюстрація 3). З часом державні органи припинили свою участь, і

представникам громадськості доводилося розглядати скарги власними силами. Через це розформування Комісії є швидше визнанням неефективності її роботи, ніж відсутності необхідності в ній.

З основних проблем роботи цього органу виділимо великий обсяг звернень, який сягав близько 700-800 на місяць протягом березня-травня 2017 року, а також відносно короткий термін їх розгляду – 14 днів (Нестуля, 2017). Водночас замовники часто не чекали

на рішення Комісії для продовження закупівлі. Відсоток її рекомендацій, який впливав на рішення замовників, не перевищував 20%. Ці фактори стали причиною звернення ТІ Україна до МЕРТ і ДП «Прозорро» з ініціативою припинити роботу Комісії.

Формою роботи щодо оскарження порушень під час допорогових закупівель, котру пропонує ТІ Україна замість Комісії, є публічний портал DOZORRO (ТІ Україна, 2017б). На цьому порталі можна залишити відгук на закупівлю для розгляду громадськими організаціями, які працюють через нього. Інша опція – можливість завантажити типові форми звернень до замовників та контролюючих органів для самостійного оскарження проблемних моментів у закупівлях (див. Ілюстрація 4). Відповідно до Закону

України «Про звернення громадян» усі звернення мають бути розглянуті. Важливим недоліком є те, що робота громадськості та державних органів, таких як Укрпошта чи ДАСУ, через DOZORRO має добровільний характер. Така форма роботи може бути більш ефективною, ніж Комісія, але оскарження допорогових закупівель, як і їхнє проведення, досі потребує законодавчого врегулювання.

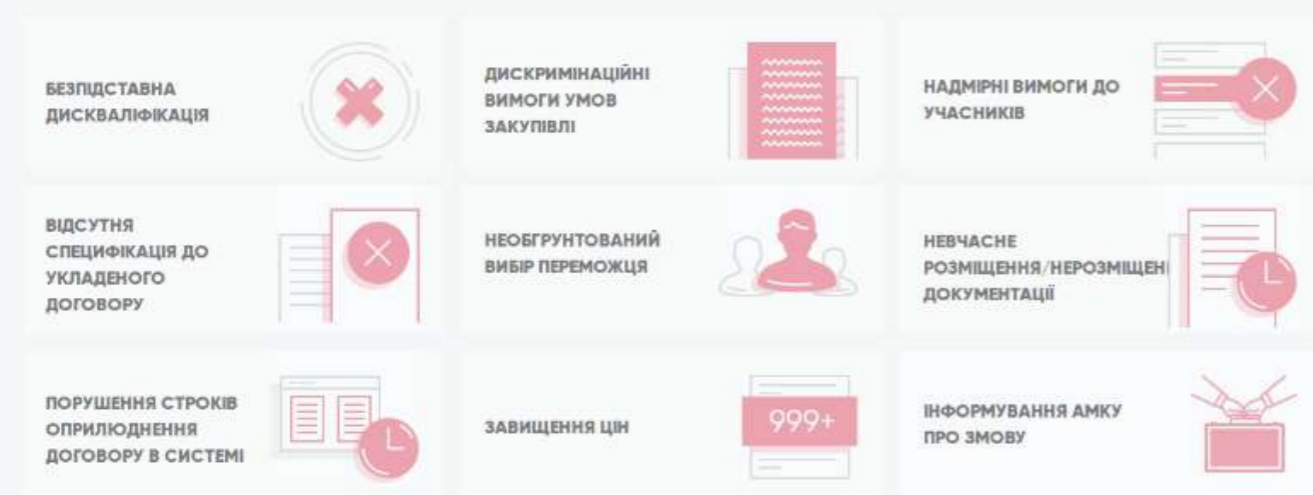
модулях аналітики. Це питання критичне не лише з точки зору громадського моніторингу, але також для реформування нагляду ДАСУ в межах законопроекту №4738-д.

Окрім цього, необхідне розкриття більшої кількості даних про закупівлі в машинозчитуваному форматі.

Ілюстрація 4. Сторінка типових форм звернень з порталу DOZORRO щодо порушень на допорогових закупівлях

Допорогові закупівлі – контролюйте та впливайте!

Оберіть тип виявленого Вами порушення для ознайомлення з правовими аспектами, заготовками листів до замовників і контролюючих органів та реальних прикладів оскарження аналогічних порушень.

4. Питання, робота з яких не була проведена

Обсяг нововведень можна назвати досить значним для піврічного проміжку часу. Проте існує декілька ключових питань з удосконалення системи публічних закупівель, робота з яких не відбулася. По-перше, нові автоматичні індикатори ризику не були розвинені в межах модулів аналітики системи ProZorro відповідно до рекомендацій у попередньому звіті ТІ Україна (ТІ Україна, 2017в, с. 23). На час написання цього звіту немає навіть орієнтовного строку реалізації нових «червоних прапорців» у

Проект DIGIWHIST наводить взірцевий список змінних та стадій, на яких вони мають публікуватися в електронних системах закупівель країн ЄС (Mendes&Fazekas, 2017, с. 10). Більшість з цих змінних уже є у системі ProZorro, але варто звернути увагу на відсутність деяких із рекомендованих (див. Таблиця 3). Зокрема, ключовим питанням є включення інформації про якість виконання договору. Наразі наявні лише відомості про модифікацію або завершення договору, але рівень задоволеності замовника лишається невідомим. Додатково до списку змінних від DIGIWHIST виділимо відсутність рішень АМКУ по скаргах на надпорогові закупівлі в машинозчитуваному форматі.

Таблиця 3. Змінні, рекомендовані проектом DIGIWHIST для публікації в електронних системах закупівель, які відсутні в ProZorro

НАЗВА ЗМІННОЇ	РЕКОМЕНДОВАНА СТАДІЯ ПУБЛІКАЦІЇ ⁵	КОМЕНТАР
Департамент замовника, що здійснює закупівлю	Тендерне оголошення, укладання договору, виконання договору	Інформація відсутня. Є загальна інформація про організацію-замовника.
Точний час подання пропозиції учасником	Укладання договору	Інформація є в документах закупівлі, але не в машинозчитуваному форматі
Кінцевий бенефіціар компанії-учасника	Укладання договору, виконання договору	Інформація відсутня
Тип закупівлі (товар, послуга, робота)	Тендерне оголошення, укладання договору, виконання договору	Інформація відсутня у системі ProZorro
Назва та ідентифікаційний номер субпідрядника	Укладання договору, виконання договору	Інформація є в документах закупівлі, але не в машинозчитуваному форматі. За Законом необхідно наводити лише субпідрядників, частка яких більша за 20% від суми договору
Частка субпідрядника	Укладання договору, виконання договору	Інформація є в документах закупівлі, але не в машинозчитуваному форматі
Інформація про якість виконання договору	Виконання договору	Інформація відсутня

Проблемою більш високого рівня є те, що законодавство про публічні закупівлі потребує оновлення відповідно до кращих міжнародних антикорупційних практик. Зокрема, орієнтація на ціну як єдиний критерій визначення переможця та електронний аукціон як єдиний механізм оцінювання хоч і є доцільною в українських умовах, проте має поступово замінюватися на більш комплексні механізми оцінювання учасників. Одним з мотивів до такого переходу є велика кількість

додаткових угод: за статистикою, вони укладаються до кожної 6-ї надпорогової закупівлі (KSE, 2017, с. 3). Кожна додаткова угода змінює умови закупівлі, що ускладнює моніторинг. Серед основних аспектів, які варто розглянути на предмет можливого включення до Закону, – це оцінка пропозицій учасників за найбільшою економічною вигодою для певних груп товарів (PwC, 2016, с. 8), упередження аномально низьких цін для укладання договорів (Popescu, Opofrei & Kelley, 2016, с. 85), а також поступове підвищення розміру тендерного забезпечення (The WB, 2017, с. 34).

⁵ Іншими словами, етап закупівлі, на якому оприлюднюється інформація.

5. Резюме змін

Підсумовуючи зміни, які відбулися протягом першої половини 2017 року, можна стверджувати, що реформа публічних закупівель в Україні триває. Після стадії радикального розриву зі старими практиками реформа перейшла в стадію захисту від спроб дискредитації та поступового впровадження необхідних вдосконалень, виявлених практикою застосування. Так, вдалося уникнути законотворчої колізії через розмиття прав замовників та авторизованих електронних майданчиків в законопроекті №2126а. Окрім цього, було відхилено 9 законопроектів, які пропонували зробити винятки з Закону. Можна стверджувати, що в цілому Стратегії реформування системи публічних закупівель було дотримано. Водночас було підготовлено важливий законопроект №4738-д, яким встановлюється порядок моніторингу закупівель контролюючим органом із використанням автоматичних індикаторів ризику.

Також створено ДУ «Професійні закупівлі», покликану агрегувати попит замовників та зменшувати адміністративне навантаження на постачальників шляхом укладання рамкових угод. Проблемою в цьому контексті є недосконалість законодавства таких угод в Україні. Необхідне їхнє відкриття для приєднання потенційних постачальників на будь-якому етапі, а також уточнення умов укладання з одним учасником. У цьому випадку МЕРТ та КМУ мають ухвалити передбачені Законом документи, чого протягом звітного періоду не відбулося. Окрім цього, було здійснено перехід на визначення пред-

мета закупівлі за 4-ю цифрою Єдиного закупівельного словника, що дозволяє легше шукати та порівнювати товари й послуги. Також відбулася інтеграція системи ProZorro з ЄДР, завдяки чому замовник може перевіряти учасників тендерів автоматично, зменшуючи адміністративне навантаження та підвищуючи прозорість.

Не менш важливою подією стало припинення роботи Комісії з розгляду звернень на можливі порушення при здійсненні допорогових закупівель через неможливість охопити велику кількість запитів до неї та недостатнє реагування замовників на її рекомендації. Функції Комісії перейшли до громадського порталу DOZORRO, через який активісти багатьох громадських організацій та деякі замовники реагують на скарги. Це дозволяє якісно опрацювати більшу кількість запитів. Проте скарги на допорогові закупівлі лишаються залежними від бажання замовника реагувати на них.

Серед гострих питань, робота з яких не відбулася, варто виділити неояву нових автоматичних індикаторів ризику в модулях аналітики системи ProZorro. Наступне – відсутність публікації деяких важливих змінних про закупівлі, наприклад відгуку замовника про якість виконання договору та рішень АМКУ в машинозчитуваному форматі. Наостанок, чинне законодавство у сфері публічних закупівель потребує інтеграції до нього кращих міжнародних антикорупційних практик, таких як упередження аномально низьких цін для укладання договорів.

Другі півроку роботи електронної системи ProZorro

Розділ присвячено аналізу публічних закупівель, що завершилися⁶ протягом першого півріччя 2017 року. Період аналізу охоплює 1 січня – 30 червня. Це дозволяє проводити порівняння з тими державними придбаннями, які аналізувалися в попередньому періоді, а саме – завершеними в другій половині⁷ 2016 року. Дата початку проведення закупівель не враховується.

Аналіз охоплює всі види закупівель, наявні в системі ProZorro. Вони включають як процедури згідно з Законом, наприклад відкриті торги, так і закупівлі, що відбуваються поза ним, наприклад допорогові закупівлі. До тих типів закупівель, що були розглянуті в попередньому моніторинговому звіті (ТІ Україна, 2017в), додано конкурентний діалог. Ця процедура з'явилася в електронній системі на початку 2017 року.

1. Загальна характеристика проведених закупівель

Протягом першої половини 2017 року було завершено майже 410 тис. лотів⁸ очікуваною вартістю 242,7 млрд грн (див. Таблиця 4). Спостерігаємо зростання кількості придбань на 70%, а їхньої очікуваної вартості – більш ніж у 2,6 разів порівняно з другою половиною 2016 року. У закупівлях узяли участь майже 80 тис. унікальних підприємств та фізичних осіб-підприємців, що орієнтовно на 30% більше, ніж у попередньому періоді. Вони подали близько 315 тис. пропозицій на конкурентних видах закупівель. Як бачимо, обсяг закупівель та кількість учасників зросли порівняно з попереднім періодом. Проте середня економія в системі ProZorro лишилася сталою – 5,5%. Можливим поясненням цієї ситуації є те, що кількість допорогових закупівель майже не змінилася – 92 проти 90 тис. лотів у другій половині 2016 року. Натомість кількість звітів про укладений договір збільшилася у 2 рази – з 123 до 240 тис.

⁶ Завершені закупівлі – ті, які досягли стадії укладення договору між замовником та постачальником. Вибірка отримана шляхом сортування закупівель за показниками «Статус», «Статус лота» та «Дата останнього статусу лота» в професійному модулі аналітики bipro.prozorro.org. До вибірки включено лише завершені лоти.

⁷ Варто зазначити, що період аналізу в 2016 році розпочався з набрання чинності Закону «Про публічні закупівлі» на національному рівні – 1 серпня. При порівнянні періодів необхідно враховувати відмінність у їхній тривалості – 5 та 6 місяців. Відповідно, у першій половині 2017 року очікуються більші обсяги закупівель.

⁸ Для завершених лотів закупівель, кількість лотів дорівнює кількості укладених договорів, оскільки кожен лот купується за окремим договором.

Таблиця 4. Статистика закупівель за всіма видами, січень-червень 2017 року

	Загалом	Допороги	Відкриті торги	Відкриті із публ. англ. мовою	Звіт про укладений договір	Переговорна процедура	Переговорна для потреб оборони
Лоти	409 996	92 610	36 041	4 151	240 602	35 793	799
Очікувана вартість, грн	242 823 225 164	15 576 342 239	37 301 636 788	84 418 596 837	35 543 132 787	63 337 372 897	6 646 143 614
Економія, грн	13 322 835 312	2 084 731 155	3 870 466 375	7 128 664 857	0	0	238 972 925
Унікальні учасники	79 631	22 852	17 514	3 045	58 473	5 519	402
Середня к-сть цінових пропозицій	2,3	2,2	2,7	2,8	-	-	2,2
Цінові пропозиції	315 455	204 391	97 652	11 612	0	0	1 800
Сума договорів, грн	227 953 806 717	13 481 301 581	33 404 884 545	77 021 885 519	35 543 132 787	62 841 202 352	6 285 646 365
Запитання	26 871	16 801	7 366	2 422	0	0	282
Запитання без відповідей	2 637	2 633	3	1	0	0	0

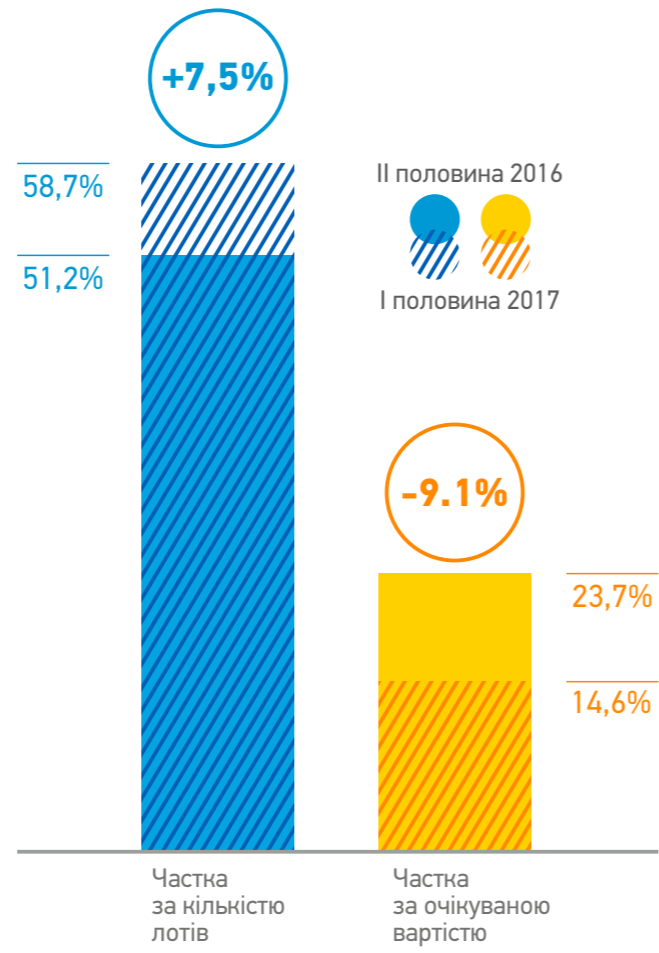
2. Неконкурентні закупівлі

На неконкурентні закупівлі, а саме – звітування про укладений договір та переговорну процедуру – припадає більше двох третіх договорів – 67,4%, що майже на 12% більше, ніж у другій половині 2016 року. Частка неконкурентних процедур за очікуваною вартістю⁹ лишається незмінною – 40,7%. Як бачимо, ці закупівлі є важливим предметом аналізу.

2.1. Звітування про укладений договір

Частка звітування про укладений договір за кількістю лотів зросла з 51,2% до 58,7% порівняно з другою половиною 2016 року. У звітуванні, як і раніше, найбільша кількість унікальних учасників: у цьому періоді їх понад 58 тис. Натомість очікувана вартість усіх звітів становить 35,5 млрд грн, або 14,6% від вартості всіх закупівель у системі, – на 9% менше, ніж у попередньому періоді (див. Графік 1). Серед типових порушень, які можуть стосуватися цієї процедури, юристи ТІ Україна виділяють три групи: «завищення ціни», «можливе уникнення процедури відкритих торгів» та «порушення умов договору». Отже, звітування про укладений договір лишається домінуючим типом закупівель за кількістю унікальних учасників та кількістю укладених договорів у системі ProZorro. Цей вид закупівель має високий ризик неефективного витрачання публічних коштів через високоїмовірне завищення цін. Позитивною зміною порівняно з другою половиною 2016 року є те, що вартість договорів, укладених шляхом звітування, скоротилася на 9%. Таким чином, хоча більшість постачальників продовжує працювати із замовниками напряму, частка коштів, що витрачаються таким шляхом, зменшилася.

Графік 1. Динаміка часток звітування про укладений договір від усіх закупівель за кількістю та очікуваною вартістю укладених договорів (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

2.1.1. Тісні зв'язки між постачальниками та замовниками

Дані про закупівлі, що здійснюються шляхом укладання прямих договорів, відсортовано за двома показниками зв'язків між замовниками та постачальниками: частка участі за кількістю договорів та вартістю договорів. Відповідно до методології, розробленої ТІ Україна, було розглянуто всі закупівлі із більш ніж 40 лотами, де частки постачальника в замовника дорівнюють або є вищими за 70% договорів та 50% вартості. Такий зв'язок між організатором та учасником вважатимемо тісним.

Тісний зв'язок спостерігаємо у 8-ми випадках (див. Таблиця 5). Деякі з цих закупівель можуть бути економічно обґрунтованими, наприклад укладання прямих договорів на ремонт зовнішнього освітлення у Запоріжжі або здійснення ремонтних робіт у Харкові. Їх можна пояснити відсутністю конкуренції. Проте в більшості ситуацій замовник зловживає можливістю звітування про укладений договір. Як

приклад, Хмельницьке обласне управління водних ресурсів закуповує паливо в ТОВ «Альянс Еволюшн» напряму. Важливо відзначити, що цей постачальник отримує шляхом звітування про укладений договір лише 35,6% контрактів. Предмет закупівлі є конкурентним, а отже, завищення ціни при укладанні прямих договорів на нього є високоїмовірним.

⁹ У випадку завершених неконкурентних закупівель очікувана вартість лотів дорівнює вартості договорів, оскільки економія є нульовою. Якщо сума укладених договорів для цих закупівель відрізняється від очікуваної вартості, це свідчить про помилки із введенням даних про договори замовниками.

Таблиця 5. Тісні зв'язки між замовниками й постачальниками при звітуванні про укладений договір: більше 70% договорів та 50% вартості

Замовник	Постачальник	К-сть договорів	Частки участі	Вартість договорів (грн)	Частки участі
КУ «Територіальне стоматологічне об'єднання» Житомирської районної ради	Усі постачальники	264	100%	233,537	100%
	ФОП Ковальчук О. В.	186	70%	176,706	76%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		Усі закупівлі замовника здійснюються шляхом укладання прямих договорів. Серед усіх поставок учасника 95% – цьому замовнику через звітування. Предмет закупівлі: дезінфекційні засоби, стоматологічне приладдя.			
Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради	Усі постачальники	130	100%	25,629,339	100%
	КП електромереж зовнішнього освітлення «Запоріжміськвітло»	115	88%	22,435,957	88%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		У випадку 86% закупівель замовник укладає прямі договори. 91% поставок учасника всім замовникам здійснюються через звітування. Але учасник також виграв на допорогових торгах цього замовника. Предмет закупівлі: зовнішнє освітлення у Запоріжжі.			
Філія «Петропавлівська лікарня Станично-Луганського РТМО»	Усі постачальники	88	100%	144,826	100%
	ФОП Мовчан Людмила Віталіївна	77	88%	116,877	81%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		Замовник активно користується конкурентними процедурами. Натомість 100% поставок учасник здійснює цьому замовнику через звітування. Предмет закупівлі: продукти харчування.			
Комунальне спеціалізоване підприємство «Інженерні мережі»	Усі постачальники	90	100%	8,369,164	100%
	КП «Харківське ремонтно-будівельне підприємство»	63	70%	6,963,717	83%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		Звіти про укладений договір становлять 98% закупівель замовника. Учасник отримує 99% усіх договорів на виконання робіт також через звітування. Предмет закупівлі: ремонтні роботи в м. Харків.			

Комунальне підприємство «Харківський міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»	Усі постачальники	53	100%	8,931,703	100%
	Товариство з обмеженою відповідальністю «РАТЬ»	49	92%	6,341,315	71%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		З усіх закупівель замовника 85% здійснюються шляхом звітування. 92% всіх контрактів учасника – прямі договори від цього замовника. Предмет закупівлі: будівельні роботи в м. Харків.			
Замовник	Постачальник	К-сть договорів	Частки участі	Вартість договорів (грн)	Частки участі
Хмельницьке обласне управління водних ресурсів	Усі постачальники	50	100%	358,110	100%
	ТОВ «Альянс Еволюшн»	46	92%	182,762	51%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		Прямі договори становлять 98% усіх закупівель замовника. Натомість учасник бере участь у конкурентних процедурах: лише 35,6% його поставок відбуваються через звітування. Предмет закупівлі: паливо.			
Управління освіти, молоді та спорту Володимирецької районної державної адміністрації Рівненської області	Усі постачальники	46	100%	940,548	100%
	Кооперативне підприємство «Володимирецький комбінат громадського харчування»	41	89%	541,373	58%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		88% усіх закупівель замовника проходять через звітування. Учасник 98% поставок здійснює шляхом укладання прямих договорів. Предмет закупівлі: продукти харчування.			
Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів №18 м. Суми Сумської області	Усі постачальники	48	100%	1,854,327	100%
	КОРП «Дрібнооптовий» СМР	40	83%	1,169,472	63%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року		98% закупівель замовника відбуваються шляхом звітування про укладений договір. Частка прямих договорів серед поставок учасника становить 99%. Предмет закупівлі: продукти харчування.			

Після цього було відібрано закупівлі від 40 лотів, де частка участі учасника за вартістю перевищує 60%, а за кількістю договорів – 50%. З 9-ти отриманих

зв'язків п'ять потрапили в попередній відбір. Було знайдено чотири нові випадки (див. Таблиця 6).

Таблиця 6. Тісні зв'язки між замовниками й постачальниками при звітуванні про укладений договір: більше 60% вартості та 50% кількості договорів (випадки, яких немає в Таблиці 5)

Замовник	Постачальник	К-сть договорів	Частки участі	Вартість договорів (грн)	Частки участі
Департамент економіки та розвитку Черкаської міської ради	Усі постачальники	171	100%	37,692,203	100%
	ФОП Добровольський Я. В.	110	64%	27,651,081	73%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року	Замовник активно використовує конкурентні торги. Натомість 98% усіх поставок учасника відбуваються через звітування про укладений договір. Предмет закупівлі: ремонтні роботи.				
Комунальний заклад Львівської обласної ради Львівський регіональний центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт»	Усі постачальники	138	100%	5,399,624	100%
	Підприємство «Західний реабілітаційно-спортивний центр» НКСІУ	72	52%	3,272,900	61%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року	98,5% усіх закупівель замовника здійснюються шляхом укладання прямих договорів. 100% контрактів учасника отримано шляхом звітування. Предмет закупівлі: транспорт, продукти харчування, проживання.				
Відділ освіти Свалявської РДА	Усі постачальники	89	100%	5,733,663	100%
	ФОП Русин Михайло Юлійович	54	61%	3,583,516	62%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року	94% закупівель замовника здійснюються через звітування. 100% контрактів учасника – прямі договори від цього замовника. Предмет закупівлі: продукти харчування.				
КП «Управляюча компанія по обслуговуванню житлового фонду»	Усі постачальники	69	100%	5,960,012	100%
	Товариство з обмеженою відповідальністю «УКР-РЕММОНТАЖ»	45	65%	4,003,203	67%
Загальна статистика протягом першої половини 2017 року	У випадку 96% закупівель замовника укладаються прямі договори. Натомість хоча 80% договорів учасника отримуються через звітування, 77% його доходу є результатом участі у відкритих торгах. Предмет закупівлі: ремонтні роботи.				

Як бачимо, у двох випадках проблемною є лише одна зі сторін договору. Так, Департамент економіки та розвитку Черкаської міської ради та Товариство з обмеженою відповідальністю «УКР-РЕММОНТАЖ» досить активні на відкритих торгах, тоді як їхні контрагенти зловживають можливістю укладання прямих договорів. Натомість Підприємство «Західний реабілітаційно-спортивний центр» НКСІУ бере участь лише у звітуванні, а його основний контрагент, Комунальний заклад Львівської обласної ради Львівський регіональний центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт», використовує звітування для 98,5% закупівель. При цьому постачаються цілком конкурентні предмети: продукти харчування, послуги транспорту. Ситуація з ФОП Русин Михайло Юлійович та Відділом освіти Свалявської РДА є ще гіршою, оскільки всі поставки цього виконавця відбуваються виключно для цього замовника шляхом укладання прямих договорів. Постачаються продукти харчування. Наслідком таких домовленостей між замовниками та постачальниками можуть бути завищені ціни на предмети закупівель та непрозоре витрачання публічних коштів.

2.1.2. Уникнення проведення відкритих торгів

Коли очікувана вартість предмета закупівлі знаходиться в межах 200 тис.грн для товарів і послуг та 1,5 млн грн – для робіт, проводити відкриті торги через систему ProZorro не вимагається Законом. Відповідно до розробленої методології моніторингу доцільно відслідковувати замовників, у яких середня вартість прямих договорів близька до вказаних порогів. Показник середньої вартості отримується шляхом ділення вартості на кількість договорів, отриманих від замовника постачальником.

У випадку товарів і послуг перевірялася очікувана вартість лоту від 185 до 200 тис. грн. Було виділено 6 159 ситуацій, коли середня ціна договору між замовником та постачальником знаходиться у цьому проміжку. Ця кількість на 57% більша, ніж у другій половині 2016 року. З цих випадків лише 137 містять від 5 лотів та більше, а переважну частину становлять окремі закупівлі з унікальними учасниками. На ці 137 випадків припадає майже 158,7 млн грн вартості укладених договорів (див. Додаток 2). Такі закупівлі потребують подальшого аналізу на предмет імовірного дроблення.

КЕЙС 1. «ПЕРЕВАГИ» ПЕРЕХОДУ НА ЗВІТУВАННЯ ЗАРАДИ ЗАМОВНИКА

ОПИС ПРОБЛЕМИ. КУ «Територіальне стоматологічне об'єднання» Житомирської районної ради закуповує виключно за процедурою звітування: з 264 лотів очікуваною вартістю 233 537 грн жодного не виставлено на конкурентні торги. Ці лоти розподіляються між 8-ма постачальниками, які забезпечують замовника стоматологічними засобами, офісним приладдям, будівельними матеріалами. Найбільшим з цих постачальників є ФОП Ковальчук О. В., з якою укладено 186 договорів на 176 706 грн.

На закупівлях інших замовників, ФОП Ковальчук О. В. бере участь у конкурентних торгах. Протягом півроку нею подано 8 пропозицій на допорогових закупівлях, середня конкуренція на яких сягає 3,4 учасників. П'ять з цих пропозицій є успішними: укладено договорів на суму 60 272 грн. Економія на виграних ФОП Ковальчук О. В. торгах становить близько 30%.

Враховуючи, що цей учасник постачає типові стоматологічне приладдя, імовірність завищених цін на товари при укладенні прямих договорів із КУ «Територіальне стоматологічне об'єднання» є дуже високою. Наприклад, дзеркала стоматологічні ЗБ-1 постачаються ФОП Ковальчук О. В. на допороговій закупівлі за 33 грн/шт., а під час звітування – за 36 грн/шт., бори для розпилювання коронок Prima Dental (США) – за 56 та 61 грн/шт. відповідно, а фрези ТВС – за 83 та 92 грн/шт. відповідно.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-06-27-000098-с, UA-2017-04-06-000335-с, UA-2017-06-01-000724-с, UA-2017-02-22-000504-с.

КЕЙС 2. СІЛЬКИ КОШТУЄ ІНТЕР'ЄР ОДЕСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ?

ОПИС ПРОБЛЕМИ. Національний університет «Одеська юридична академія» оновлює інтер'єр шляхом укладання прямих договорів з підрядниками. Закуповуються нові меблі, ремонт оббивки меблів, столярні вироби, декор. Загалом укладено 9 договорів майже на 1,8 млн грн, вартість кожного з яких знаходиться між 195 та 199 тис. грн. Ця сума розподіляється між двома фізичними особами-підприємцями, тоді як затребувані товари та послуги є конкурентними.

Високоймовірним є дроблення предметів закупівель Одеською юридичною академією з метою уникнення відкритих торгів. Для прикладу, укладаються три договори на заміну шкіряних частин меблів та оббивного матеріалу загальною сумою 594 216 грн. В усіх випадках виконавцем є ФОП Ковальчук М. В.

З усіх закупівель цього замовника протягом півроку 88% відбуваються за процедурою звітування.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-05-29-000293-b, UA-2017-03-24-000780-b, UA-2017-02-14-000681-a.

У випадку робіт межі вибірки для аналізу становили від 1,45 до 1,5 млн грн. У цьому діапазоні знаходяться 190 випадків, що є близьким до тієї кількості, яка була зафіксована в другій половині 2016 року (184 випадки). Шість лотів – максимальна кількість на одного постачальника, а від 3-х до 6-ти лотів закуповується лише в 11 випадках. Більшу частину вибірки становлять одноразові закупівлі з новими учасниками. Варто зазначити, що лише на ці 11 випадків припадає близько 63,5 млн грн очікуваної вартості (див. Додаток 3). Така невелика кількість кейсів надає можливість усім зацікавленим у прозорості закупівель детально проаналізувати кожен з них.

протягом тривалого часу виявив 12 проблемних випадків. На цих закупівлях витрачено близько 76,4 млн грн. Пошук можливого уникнення проведення відкритих торгів дав такі результати: 6 159 випадків закупівель товарів та послуг, а також 190 випадків

робіт, у яких середня ціна лоту є близькою до встановлених Законом порогів. Лише на випадки, що містяться у додатках до цього звіту, витрачено більше 222 млн грн. Аналіз окремих кейсів, наприклад цін на закупівлі на оновлення інтер'єру Національного університету «Одеська юридична академія», продемонстрував високу ймовірність неефективного витрачання публічних коштів через уникнення конкуренції та завищення цін.

КЕЙС 3. ІДЕНТИЧНІ РЕМОНТИ ШКІЛ У БОРИСПОЛІ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. Управління капітального будівництва Бориспільської міської ради ремонтує 6 навчальних закладів середньої освіти. Вартість жодного з цих ремонтів не перевищує поріг 1,5 млн грн. Аналогічно до випадку Одеської юридичної академії високоймовірним є небажання проводити відкриті торги. Встановлюються майже однакові ціни на завершальні роботи та новий капітальний ремонт – від 1 478 273 до 1 499 182 грн. Загальна сума, яку отримує виконавець усіх робіт, ПАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів», становить 8,95 млн грн.

Серед усіх закупівель, що проводяться Управлінням капітального будівництва Бориспільської міської ради протягом першого півріччя 2017 року, лише 1 з 31-ї відбувається не шляхом звітування про укладений договір.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-05-12-000025-c, UA-2017-05-12-000011-c, UA-2017-03-07-000672-b.

Загалом більша частина публічних закупівель продовжує відбуватися шляхом укладання прямих договорів. Порівняно з другою половиною 2016 року частка кількості закупівель через звітування зросла на 7,5%. Натомість позитивною зміною є те, що частка коштів, витрачених цим шляхом, скоротилася на 9%. Усе ж, майже 15% від усіх витрат на закупівлі через систему ProZorro – це значний показник. Пошук тісних зв'язків між замовниками та постачальниками

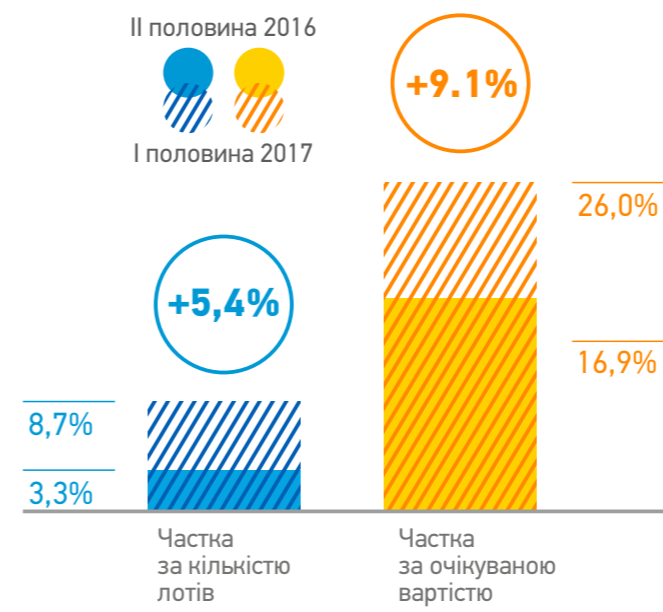
2.2. Переговорна процедура

Переговорна процедура зазвичай застосовується для закупівель у тих сферах, де існують природні монополії. У першій половині 2017 року частка лотів, придбаних за цією процедурою, зросла як за кількістю, так і за вартістю, порівняно із

завершенням 2016 року. Так, договори, укладені після переговорної процедури, становлять 8,7% від кількості (35 792) та 26% від вартості (63,3 млрд грн) усіх завершених лотів (див. Графік 2). Ключовим фактором указаної динаміки є те, що на початку року закуповуються комунальні послуги, типові предмети для цієї процедури (МЕРТ&ТІ Україна, 2017, с. 3), переважно від природних монополістів-надавачів таких послуг. Юристи ТІ Україна виділяють такі групи порушень, які можуть стосуватися переговорів: «можливе уникнення процедури відкритих торгів» та «завищення ціни». Як бачимо, частка закупівель, проведених шляхом переговорів, зросла. Це передбачувано для початку року, коли закуповуються комунальні послуги. Проте оскільки ця процедура пов'язана з характерними порушеннями для неконкурентних торгів, її необхідно моніторити з точки зору причини використання.

придбаних з цієї причини, зросла за кількістю на 13%, тоді як за вартістю знизилася на 15%. Той факт, що майже половину коштів за процедурою – 28,9 млрд грн – було витрачено не з причини відсутності конкуренції, є швидше негативною закономірністю. Зокрема, причина «Замовником двічі відмінено тендер через відсутність достатньої кількості учасників» посідає друге місце – 18,9% та 12,7% відповідно. Статистика за нею майже не змінилася. Усі інші причини становлять разом менше 5% лотів, проте близько 33% вартості за процедурою. Відзначаємо зростання частки цих причин за вартістю на 12% порівняно з другою половиною 2016 року. Законність їхнього застосування потребує перевірки у випадку кожної закупівлі.

Графік 2. Динаміка часток переговорної процедури від усіх закупівель за кількістю та очікуваною вартістю завершених лотів (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

Основною причиною застосування переговорної процедури є «Відсутність конкуренції на відповідному ринку» (див. Таблиця 7). Вона використовувалася у випадку 76,4% лотів очікуваною вартістю 54,3% від загальних за процедурою. Порівняно з попереднім періодом частка лотів,

Таблиця 7. Розподіл кількості та вартості договорів за причиною застосування переговорної процедури

Причина	Кількість договорів	Вартість договорів (грн)
ЗАГАЛОМ	35 792	63 337 172 898
Відсутність конкуренції на відповідному ринку	27 349	34 443 346 816
Закупівля творів мистецтва	351	628 993 096
Закупівля юридичних послуг	5	194 837 800
Замовником двічі відмінено тендер через відсутність достатньої кількості учасників	6 769	8 052 559 166
Нагальна потреба у здійсненні закупівлі	432	14 072 714 848
Необхідність проведення додаткових будівельних робіт	86	466 971 764
Потреба здійснити додаткову закупівлю	740	5 424 007 077
Не вказано	60	53 742 331

Привертає увагу те, що близько 14 млрд грн було витрачено з причини «Нагальна потреба у здійсненні

закупівлі». Це дуже значна сума для 432 лотів. Порушення під час однієї з цих закупівель розглянуто нижче.

КЕЙС 4. ЦІНА ЕКСПЕДИЦІЇ ДО АНТАРКТИДИ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. За переговорною процедурою відбулася закупівля послуг для здійснення антарктичної експедиції для Державної установи Національний антарктичний науковий центр. Причиною вказано нагальну потребу в проведенні процедури, а сума закупівлі становить 39,2 млн грн. Ця сума дорівнює 99% від вартості всіх закупівель замовника протягом півроку. При цьому в оприлюдненому в системі договорі не вказано, які саме послуги з організації експедиції закуповуються.

Юридичний аналіз тендера виявив необґрунтоване використання переговорної процедури та можливу змову переможця із замовником (Лахтіонов, 2017б). Окрім того, експедиція, зрештою, вирушила на човні компанії-конкурента, яка оскаржувала результат закупівлі, пропонуючи ціну на 12 млн грн меншу (Лахтіонов, 2017а). ТІ Україна скерувала відповідні листи до правоохоронних органів, вимагаючи перевірки законності закупівлі та притягнення її організатора до відповідальності.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-03-06-001544-в.

Загалом використання переговорної процедури порівняно з другою половиною 2016 року зросло за частками як кількості (на 5,4%), так і вартості (на 9,1%) від усіх укладених договорів. З усіх коштів, витрачених у цьому періоді, чверть припадає на переговорну процедуру. Цей показник дуже високий навіть з урахуванням того, що на початку року закуповуються комунальні послуги – типовий предмет для цієї процедури. Майже половину коштів на переговорах – 28,9 млрд грн – витрачено не з причини «Відсутність конкуренції». Зокрема, більше 14 млрд грн витрачено через «Нагальну потребу у здійсненні закупівлі». Прикладом придбання з цієї категорії, проведеного з порушеннями, є закупівля послуг для здійснення антарктичної експедиції Національним антарктичним науковим центром. У цьому випадку предмет є конкурентним, а сума витрат – необґрунтовано високою.

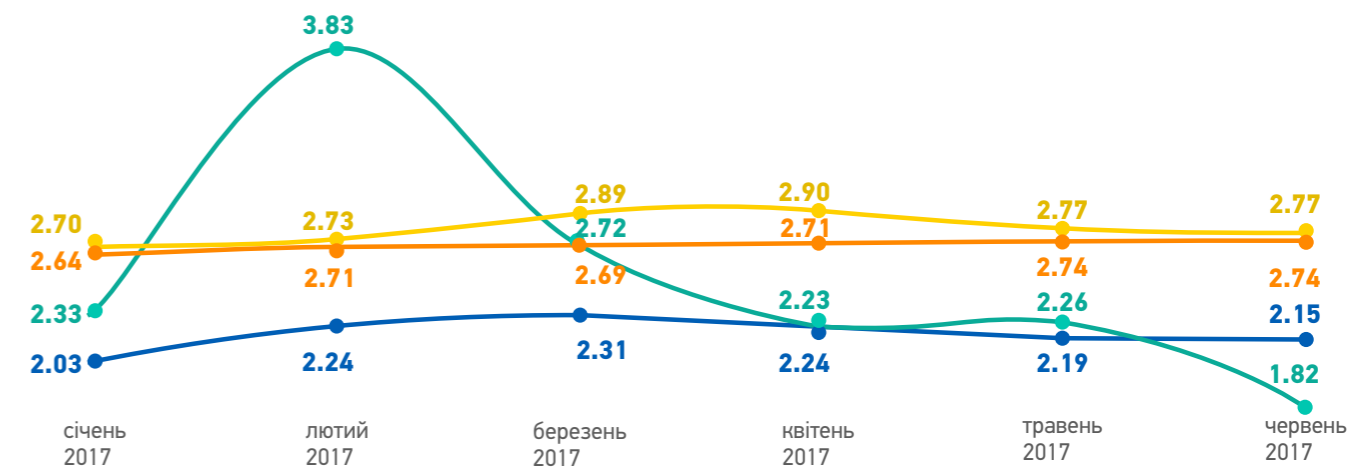
3. Конкурентні закупівлі

За кількістю лотів у першій половині 2017 року на конкурентні закупівлі припало лише 32,6%. За очікуваною вартістю ситуація є кращою – 59,3% усіх витрат. Розглянемо детальніше процеси, які відбулися при здійсненні цих закупівель.

3.1. Тренди конкуренції

Конкуренція¹⁰ розглядається здебільшого крізь призму статистики на допорогових закупівлях та відкритих торгах, оскільки ці два види закупівель відповідають за 96,3% завершених конкурентних лотів. Спостерігаємо відсутність зростання конкурентності на них порівняно з кінцем 2016 року (див. Графік 3). Зокрема, середня конкуренція на допорогових торгах становить 2,2 – так само, як і в минулому періоді, і коливається помісячно з мінімумом у червні (2,15) та максимумом у березні (2,31)¹¹. Для відкритих торгів середній показник знаходиться на рівні 2,71, тоді як у попередньому періоді було 2,9, і коливається від 2,69 у березні до 2,74 у травні. Варто зазначити, що на відкритих торгах із публікацією англійською мовою спостерігається аналогічна ситуація: середній показник є дещо нижчим за попередній період і становить 2,8 пропозицій на торги, але помісячного тренду його зниження немає. Загалом конкуренція протягом першого півріччя 2017 року дещо нижча за ту, яка була наприкінці попереднього року. Проте, на відміну від попереднього періоду (ТІ Україна, 2017в, с. 34), вона тримається на відносно однаковому рівні протягом шести місяців. Тренду щомісячного падіння конкуренції немає.

Графік 3. Динаміка конкуренції за типами закупівель, січень-червень 2017 р.

¹⁰ Показник конкуренції вимірюється за середньою кількістю пропозицій, отриманих під час проведення однієї закупівлі.

¹¹ Найнижчі показники конкуренції у січні, але цей місяць не можна вважати показовим. Більшість замовників у цьому місяці проходять період формування бюджету, що потребує узгодження з Державною казначейською службою. Також значну частину січня становлять вихідні дні на початку року. Для багатьох замовників витрати починаються в лютому.

- допорогова закупівля
- відкриті торги з публікацією англійською мовою
- відкриті торги
- переговорна процедура (для потреб оборони)

Гіпотези щодо причин припинення щомісячного негативного тренду конкуренції протягом першої половини 2017 року:

1. Зростання місячної кількості унікальних учасників у системі на рівні зростання місячної кількості завершених лотів та пропозицій на одного учасника.
2. Відносно стала місячна кількість унікальних учасників за відносно сталих місячних кількостей завершених лотів та пропозицій на одного учасника.

Ці гіпотези перевірялися порівнянням помісячної кількості завершених лотів, унікальних учасників та пропозицій на одного учасника. Так, максимальна кількість завершених лотів на допорогових закупівлях сягає 17 745 у березні (див. Графік 4).

Графік 4. Динаміка кількості лотів (синій) та кількості унікальних учасників (оранжевий) за допороговими закупівлями (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

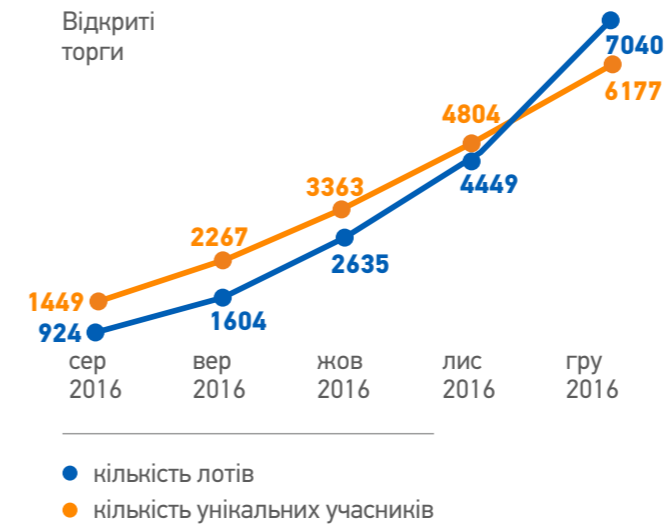
Протягом лютого-червня вона коливається від 15,5 до 17,7 тис. Натомість у попередньому періоді вона постійно зростала, перевищуючи 27 тис. у січні. За кількістю унікальних учасників проміжок з березня до червня 2017 року характеризується відносно сталою кількістю – близько 9 тис. Аналогічно до кількості завершених лотів цей показник не сягає рівня показників кінця минулого року. Середня кількість пропозицій на учасника тримається на рівні 3,8-3,9 протягом квітня-червня, дещо опускаючись після лютого-березня, коли кількість допорогових закупівель різко зростає. Як бачимо, місячна кількість завершених лотів коливається у вузьких межах.

Кількість унікальних учасників є відносно сталою. Середня кількість пропозицій на учасника не змінюється протягом квітня-червня. Справджується гіпотеза 2.

Щодо відкритих торгів, то після стрибка в березні з 4 404 до 7 658 кількість завершених лотів коливається між 7,6 та 6,3 тис. протягом березня-червня, дещо спадаючи помісячно (див. Графік 5). Деякі місяці перевищують рівень показників, на який система ProZorro вийшла в грудні 2016 року, – близько 7 тис. Водночас кількість унікальних учасників на відкритих торгах робить стрибок у березні з 3 959 до 6 074, а потім продовжує поступово зростати протягом березня-травня, лишаючись на рівні 6,5 тис. у червні.

У попередньому періоді показник 6 тис. був максимальною точкою. Щодо середньої кількості пропозицій на учасника, то після піку в березні (3,4), коли було найбільше завершених допорогових лотів, протягом квітня-червня вона знаходиться на рівні 2,9-2,7. Таким чином, місячні кількості завершених лотів та пропозицій на одного учасника різко підвищуються в березні й потім лишаються близько до досягнутого рівня, маючи дещо негативний тренд. Натомість кількість унікальних учасників після стрибка в березні продовжує поступово зростати. Справджується гіпотеза 1.

Графік 5. Динаміка кількості лотів (синій) та кількості унікальних учасників (червоний) за відкритими торгами (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

Поза межами перевірки гіпотез щодо конкуренції для відкритих торгів із публікацією англійською мовою спостерігається зростання кількості завершених лотів майже кожного місяця – з 697 в лютому до 830 в червні (див. Графік 6). Менш лінійно, але теж зростає кількість унікальних учасників – з 658 до 888. Ці цифри продовжують тренд другої половини 2016 року, коли щомісячне зростання лотів зупинилося на

595 у січні, а унікальних учасників – на 582. Натомість кількість пропозицій на одного учасника не має чіткого тренду, коливаючись між 2,3 та 2,6 протягом березня-червня. Отже, для цього виду закупівель активізація використання системи триває: дедалі більше унікальних учасників та завершених лотів щомісяця. Проте конкуренція є відносно сталою, оскільки кількість пропозицій на учасника поки що не зростає.

Графік 6. Динаміка кількості лотів (синій) та кількості унікальних учасників (червоний) за відкритими торгами із публікацією англійською мовою (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

У випадку переговорної процедури для потреб оборони кількість завершених лотів та унікальних учасників зростає кожного місяця (див. Графік 7). Проте, на відміну від відкритих торгів із публікацією англійською мовою, ці цифри лишаються орієнтовно в тих самих межах, як і наприкінці 2016 року. Так, максимальна місячна кількість лотів підвищується з 211 у листопаді 2016 року до 245 у червні 2017 року, а найвища кількість учасників лишається на рівні 138. Після дуже низьких показників протягом перших

Графік 7. Динаміка кількості лотів (синій) та кількості унікальних учасників (червоний) за переговорною процедурою для потреб оборони (друга половина 2016 – перша половина 2017 рр.)

місяців 2017 року кількість пропозицій на одного учасника тримається на рівні 3,2-3,3, окрім травня (3,7). Констатуємо повільний запуск закупівель за цією процедурою на початку року, у той час як показники травня-червня знаходяться на рівні кінця 2016 року. Негативний тренд конкуренції для цієї процедури пояснюється значно швидшим зростанням кількості завершених лотів за ріст кількості унікальних учасників та пропозицій на одного учасника.

Загалом протягом першої половини 2017 року щомісячний тренд конкуренції у системі ProZorro стабілізується. Для допорогових закупівель це пояснюється відносно сталим рівнем місячної кількості завершених лотів, унікальних учасників та пропозицій на одного учасника. Кількість завершених лотів трохи знижується протягом весни 2017 року. Це може бути пов'язане з негативною тенденцією зростання використання звітування про укладений договір замість проведення допорогових торгів.

У випадку відкритих торгів кількість унікальних учасників продовжує поступово зростати, тоді як кількість завершених лотів та пропозицій на одного учасника стабілізується після різкого підвищення в березні й навіть має незначний спад. У цьому разі ймовірним є те, що ринок поступово доганяє розвиток системи ProZorro, про що свідчить ріст кількості потенційних постачальників. Але вибору для закупівель поки що не стає більше, оскільки від одного учасника надходить відносно однакова

Графік 8. Динаміка часток дискваліфікацій за типом закупівель, січень-червень 2017 року

кількість пропозицій щомісяця. Щодо відкритих торгів із публікацією англійською мовою, то для них триває ріст використання системи: кількість завершених лотів та кількість унікальних учасників підвищуються. Проте, як і у випадку відкритих торгів, від одного учасника надходить відносно однакова кількість пропозицій.

Переговорна процедура для потреб оборони є єдиним типом закупівель, де тренд конкуренції негативний. Вона характеризується незначним використанням на початку року, що може бути пов'язане із формуванням бюджету на поточний рік для її основного закупівельника – Міністерства оборони України. Також місячна кількість завершених лотів зростає швидше за кількість унікальних учасників та пропозицій на одного учасника.

3.2. Тренди дискваліфікацій та державний моніторинг

Частка дискваліфікацій на конкурентних торгах становить 9,7% у середньому,¹² тоді як протягом попереднього періоду цей показник дорівнював 9,2%. Певне зростання спричинене тим, що на допорогових торгах відсоток дискваліфікацій коливається між 8,8% та 9,3% протягом березня-червня (див. Графік 8), у той час як наприкінці 2016 року він не перевищував 8,5%.

Графік 9. Найпоширеніші причини дискваліфікацій учасників тендерів¹³

Графік 9. Найпоширеніші причини дискваліфікацій учасників тендерів¹³

Щодо відкритих торгів, то, навпаки, спостерігається позитивна динаміка порівняно з попереднім періодом, але частка дискваліфікацій не опускається нижче за 12%. У травні та червні дискваліфікації на відкритих торгах із публікацією англійською мовою перевищують 3%. У випадку переговорної процедури для потреб оборони дискваліфікації тримаються на рівні понад 10% протягом березня-червня. Як бачимо, частка дискваліфікацій на допорогових закупівлях є трохи вищою за попередній період, переходячи межу 9%. Водночас на відкритих торгах вона хоч дещо спадає, але лишається вищою за середню. Порівняно з кінцем 2016 року можна стверджувати, що розповсюджені дискваліфікації лишаються проблемою.

Для пояснення наведених трендів часток дискваліфікацій доцільно розглянути результати онлайн-опитування замовників, проведеного для цього звіту. Зокрема, найпоширенішими причинами дискваліфікацій називають такі (див. Графік 9): «Невідповідність документів у складі тендерної пропозиції учасника вимогам документації» (176), «Невідповідність пропозиції учасника технічним характеристикам тендерної документації» (171) та «Наявність не усіх документів у складі тендерної пропозиції учасника» (168).

¹² Частку дискваліфікацій отримуємо шляхом ділення кількості дискваліфікованих пропозицій на загальну кількість пропозицій за типом закупівель протягом обраного періоду.

¹³ Кожен респондент мав можливість обрати один або більше варіантів причин дискваліфікацій.

На відкрите запитання щодо шляхів покращення ситуації з дискваліфікаціями замовники надали 88 відповідей, які було об'єднано в 5 категорій:¹⁴ «Підвищення добросовісності учасників» (37), «Обмеження участі недобросовісних учасників» (15), «Зміна законодавчого підґрунтя закупівель» (14), «Спрощення вимог до тендерної пропозиції, інтеграція з електронними реєстрами» (12) та «Підвищення якості тендерних оголошень замовників» (10). Серед найцікавіших пропозицій варто виділити:

- «Навчання фахівців [публічних закупівель] зі сторони учасників»
- «Якісна підготовка замовником тендерної документації. Уніфікація вимог щодо підтвердження обставин по ст. 17 (конкретний перелік документів та структур, які їх видають). Довести до замовників перелік документів, які не потрібно вимагати від учасників (про ПДВ, ЄДРПОУ тощо)».
- «Можна прописувати в договорі відповідальність сторін, не потребує зміни законодавства».
- «На мою думку, потрібно автоматизувати систему, щоб учасник більше заповнював форм, які б у подальшому оцінювала система».
- «Дозволити учасникам завантажувати документи, яких не вистачає, після розкриття [пропозицій], якщо такі документи в учасника є, але вони чомусь не завантажені. Дозволити відхиляти учасника через його негативний досвід у попередніх роках».

Незадовільна ситуація з дискваліфікаціями може бути пов'язана з якістю державного моніторингу закупівель. Серед наведених відповідей відсутні пропозиції щодо покарання замовників за порушення прав учасників під час торгів, і це передбачувано, враховуючи, що в опитуванні брали участь самі замовники. Перевіряти та притягати їх до відповідальності – функція контролюючих та правоохоронних органів. Так, Державна аудиторська служба України, основний контролюючий орган у сфері публічних закупівель, звітує про те, що протягом першої половини 2017 року попередила порушень на 6,6 млрд грн. Зокрема, вона стверджує,

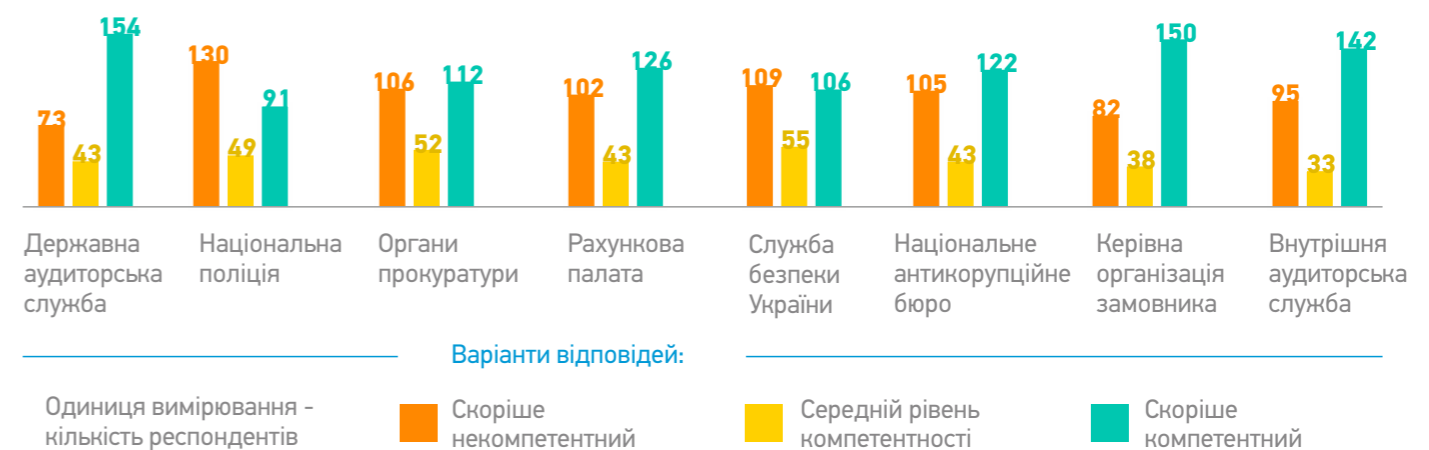
що скасувала 474 тендери загальною вартістю близько 6 млрд грн, а також розірвала укладені договори за результатами 108 торгів (ДАСУ, 2017). Натомість 56,3% опитаних замовників зазначають, що ніколи не перевірялися ДАСУ з моменту запуску системи ProZorro. Лише близько половини державних підприємств та виконавчих органів у вибірці мали хоча б одну перевірку, тоді як серед комунальних підприємств – менше 40%. Щоправда, інші контролюючі органи мають ще гірші показники активності, і на рівні ДАСУ перевіряє лише керівна організація замовника: 47% ДП та КП мали таку перевірку. Отже, імовірно є недостатня активність моніторингу з боку контролюючих органів.

Окрім активності контролерів, доцільно розглянути сприйняття їхньої компетентності замовниками. 27% респондентів¹⁵ вважають ДАСУ радше некомпетентним органом у сфері публічних закупівель. Водночас скоріше компетентною її сприймають 57% респондентів.¹⁶ Показово, що серед тих замовників, які проходили хоча б одну перевірку ДАСУ, ставлення покращується незначно, у межах статистичної похибки вибірки – 22% дотримуються думки, що цей контролюючий орган є некомпетентним, а 62,7% вважають його компетентним. Щодо інших зовнішніх контролюючих та правоохоронних органів, то показник сприйняття їх некомпетентними сягає 37,4% для Рахункової палати (28,9% серед тих, хто проходив хоча б одну перевірку) та вище (див. Графік 10). Як і у випадку активності перевірок, порівнювані показники довіри до ДАСУ має лише керівна організація замовника: 30,1% вважають таку організацію скоріше некомпетентною, а 55,7% – радше компетентною (21,9% та 66,7% після перевірок). Як бачимо, компетентною ДАСУ вважає лише трохи більше половини респондентів, а понад одна четверта сприймає її некомпетентною. Серед тих замовників, які перевірялися хоча б один раз, сприйняття компетентності ДАСУ покращується, але незначно. Інші зовнішні контролюючі та правоохоронні органи мають навіть гірші показники.

¹⁵ Ті респонденти, які надали оцінку 1 або 2 за 5-бальною шкалою.

¹⁶ Ті респонденти, які надали оцінку 4 або 5 за 5-бальною шкалою.

Графік 10. Компетентність контролюючих/правоохоронних органів у сфері публічних закупівель за оцінкою замовників¹⁷

Загалом частка дискваліфікацій дещо зростає на допорогових закупівлях, а на відкритих торгах лишається вищою за середню для конкурентних процедур порівняно з другою половиною 2016 року. Онлайн-опитування замовників виявляє орієнтовні причини такої ситуації: невідповідність пропозицій учасників тендерним вимогам та брак необхідних документів у складі пропозиції. Основними ідеями замовників щодо покращення ситуації з дискваліфікаціями є робота над підвищенням добросовісності учасників, уточнення законодавства щодо проведення закупівель, подальша електронізація та підвищення інтероперабельності системи ProZorro.

Водночас замовники передбачувано не акцентують увагу на своїх діях, які можуть призводити до необґрунтованих дискваліфікацій. Їх мають виявляти контролюючі органи. Результати опитування дають підстави вважати, що активність їхніх перевірок та сприйняття їхньої компетентності замовниками є низькими. Зокрема, головний контролюючий орган у сфері закупівель ДАСУ має такі показники: менше половини респондентів хоча б раз проходили перевірку з моменту запуску системи ProZorro, а близько однієї четвертої вибірки вважають його некомпетентним. Серед тих замовників, які проходили хоча б одну перевірку ДАСУ, ставлення до її компетентності покращується лише на 5%. На жаль, інші контролюючі органи, окрім внутрішнього контролю замовників, мають ще гірші показники.

¹⁷ Кожен респондент мав можливість обрати один варіант оцінки для кожного органу.

3.3. Переговорна процедура для потреб оборони

У контексті ситуації в оборонній сфері України ця процедура, регульована окремим Законом України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» (ВРУ, 2017б), продовжує активно використовуватися. Її вимоги є менш жорсткими, ніж для відкритих торгів, а суми витрат за нею – значними, хоч вона і є конкурентнішою порівняно зі стандартною переговорною за Законом України «Про публічні закупівлі». З цих причин її використання потребує пильної уваги з боку громадськості.

Спостерігаємо зростання використання переговорної процедури для потреб оборони порівняно з другою половиною 2016 року: на 23,8% за кількістю та на 20% за вартістю договорів. У звітному періоді за цією процедурою витрачено понад 6,6 млрд грн. Частка договорів Міністерства оборони України зменшилася за кількістю майже на 10% і становить 38,5% від усіх лотів за процедурою. Проте вона значно зросла за вартістю – з 59% до 87,5%. Кількість унікальних учасників за процедурою майже не змінилася – 402, середня конкуренція лишилася найнижчою з усіх процедур – 2,2 учасників на торги. Частка дискваліфікованих пропозицій знизилася на 4%, але лишається високою, дорівнюючи 11,6%. Отже, вага цієї процедури у звітному періоді зростає. Частка витрат МОУ є значно вищою, ніж наприкінці 2016 року. Це можна пояснити відсутністю аномальних закупівель Центру обслуговування підрозділів Національної поліції України та

Національної поліції України, які були зафіксовані в попередньому періоді (ТІ Україна, 2017в, с. 37). Також частка дискваліфікацій дещо покращилася, проте конкуренція лишається низькою.

ТОП-3 замовників за очікуваною вартістю передбачувано належать до сфери оборони: Міністерство оборони України, яке закуповує для багатьох менших замовників, Військова частина 1471, головний закупівельний орган Державної прикордонної служби, та Військова частина 3078, головний закупівельний орган Національної гвардії України (див. Таблиця 8). Вони відповідають за 66,5% усіх лотів, завершених за процедурою. Для них усіх рівень конкуренції є вищим за середній. Водночас МОУ відзначається високою часткою дискваліфікованих пропозицій – 14%, імовірно, це впливає

16,5%. Як бачимо, список головних замовників очікуваний, на відміну від попереднього періоду, коли два замовники Національної поліції України витратили більше 1,5 млрд грн за цією процедурою. Торги цих замовників характеризуються рівнем конкуренції вищим за середній за процедурою. Проте лише ВЧ 1471 досягає високого рівня економії, тоді як МОУ та ВЧ 3078 – ні, імовірно, через практику дискваліфікацій значної частини учасників торгів.

Оскільки ця процедура призначена для гарантованого забезпечення потреб оборони, необхідно аналізувати предмети закупівель. Вони можуть мати нецільове призначення. Одним з таких випадків є закупівля електричних плит Міністерством оборони України.

Таблиця 8. ТОП-3 замовників за очікуваною вартістю за переговорною процедурою для потреб оборони

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)	К-сть унік. учасників	Середня к-сть пропоз. на торги	Відсоток дискваліфікацій	Відсоток економії
Міністерство оборони України	308	5 813 143 517	134	2,36	14%	2,83%
Військова частина 1471	189	202 890 048	110	2,65	7%	16,5%
Військова частина 3078	35	160 744 486	34	2,43	27%	4,13%

на його показник економії – лише 2,83%. Подібна ситуація спостерігається у випадку ВЧ 3078. Натомість ВЧ 1471 має не лише найкращий показник конкуренції (2,65), але й дискваліфікує пропозиції учасників помірно (7%), досягаючи рівня економії

Загалом вага переговорної процедури для потреб оборони зростає як за кількістю, так і за вартістю укладених контрактів порівняно з другою половиною 2016 року. Водночас конкуренція дещо знижується – 2,2 пропозицій на торги, а економія не

КЕЙС 5. ЕЛЕКТРИЧНІ ПЛИТИ ДЛЯ ПОТРЕБ ОБОРОНИ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. За переговорною процедурою для потреб оборони Міністерство оборони України закупило 65 електричних плит за 902 200 грн. Цю закупівлю розбито на три лоти, кожен з яких виграло ТОВ «АРМ-ЕКО». Строки поставки більшості плит (57 шт.) варіюються від 15 вересня до 15 листопада 2017 року, у той час як договір з переможцем укладено 26 червня – майже за три місяці до початку поставок. Враховуючи вказані терміни та предмет закупівель, доцільність проведення цієї закупівлі за Законом України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» викликає сумніви.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-05-13-001318-b.

змінюється – 3,6%.¹⁸ Частка дискваліфікованих пропозицій покращується, але лишається високою, дорівнюючи 11,6%. Головною зміною порівняно з попереднім періодом є те, що чотири п'ятих витрат за процедурою здійснює МОУ, а аномальна активність замовників Національної поліції України більше не спостерігається. Водночас придбання цільових замовників не позбавлені проблем: високий рівень дискваліфікацій учасників та низький відсоток економії. З точки зору обґрунтованості використання цієї процедури, важливий моніторинг за предметом закупівель. Так, хоча МОУ є цільовим замовником, приклад закупівлі ним електричних плит демонструє можливе необґрунтоване використання цієї процедури.

3.4. Відкриті торги із публікацією англійською мовою

Порівняно з другою половиною 2016 року використання відкритих торгів із публікацією англійською мовою зростає. За цим видом закупівель придбано 4 151 лот на суму 77 млрд грн – майже в чотири рази більше лотів і майже в п'ять разів більше витрат. Ці закупівлі дуже значні: хоча за ними укладено лише 1% договорів, за вартістю вони відповідають за 34,8% витрат протягом півроку. Кількість унікальних учасників становить 3 045 – спостерігаємо зростання у три рази, вони подали 11 612 пропозицій – майже в чотири рази більше, ніж у попередньому періоді. Рівень конкуренції знижується з майже 3 до 2,8 пропозицій на торги, проте лишається найкращим з усіх видів закупівель. Водночас рівень економії підвищується з 7,7% до 8,4%. Як бачимо, на цей тип закупівель припадає

третина всіх витрат замовників. Вони проходять етап активного росту використання, а саме – зростання кількості та вартості укладених договорів, кількості унікальних учасників та цінових пропозицій. Конкуренція трохи знижується, проте лишається високою, а економія дещо зростає.

Кожен унікальний учасник торгів подав у середньому 3,8 пропозицій. З них дискваліфіковані 2,7%. Такий показник дискваліфікацій можна вважати нормальним за наявності прекваліфікації. Водночас лишається необхідність перевірки цих закупівель з точки зору інших потенційних порушень. За даними юристів ТІ Україна, типовими порушеннями за цим видом закупівель є «Змова» та «Необґрунтоване визначення переможцем».

У контексті ймовірних змов важливо проводити аналіз учасників, які не виграли жодного лоту. Фіксуємо 24 випадки, коли учасники подали 10 та більше пропозицій без перемог, тоді як у другій половині 2016 року таких було лише 6 (див. Додаток 4). Разом вони подали 606 пропозицій. Зокрема, вісім з них мають більше 20 невдалих пропозицій на кожного. Загальна вартість лише цих пропозицій перевищує 302,3 млн грн (див. Таблиця 9). У минулому періоді максимальною кількістю невдач на учасника було 18. Важливо зазначити, що з цих 8-ми учасників тільки ТОВ «ЮГ-ГАЗ» має досвід недопуску до торгів на етапі прекваліфікації – у 12 випадках з 21-го. Усі інші програють торги саме через подання неуспішних пропозицій. Як бачимо, неефективна участь у торгах стає більш популярною з ростом використання цієї процедури. Це може свідчити про більшу кількість змов між учасниками торгів.

¹⁸ Для завершених торгів відсоток економії вираховується таким чином: різниця очікуваної вартості лоту та переможної пропозиції ділиться на очікувану вартість лоту, результат множиться на 100.

Таблиця 9. Учасники, які програли 20 та більше лотів за процедурою відкритих торгів із публікацією англійською мовою, не подавши жодної переможної пропозиції

	К-сть цінкових пропозицій	Сума пропозицій (грн)	К-сть пропозицій, які не проходять прекваліф.
ФОП Година Ганна Миколаївна	132	10 211 803	0
ТОВ «ІНГУЛ»	34	31 092 248	0
КП «Зеніт» Деснянського району м. Києва	32	60 463 614	0
ФОП Оводенко Наталія Миколаївна	30	13 691 950 ¹⁹	-
ФОП Сівенкова Альбіна Іванівна	30	13 691 950	-
ФОП Кошмак Олена Петрівна	30	5 175 206	0
ТОВ «Електротех»	29	143 542 346	0
ТОВ «ЮГ-ГАЗ»	21	51 860 416	12

¹⁹ Інформація щодо суми пропозицій та кількості пропозицій, які не проходять кваліфікацію, відсутня для ФОП Оводенко Наталії Миколаївни та ФОП Сівенкової Альбіни Іванівни. Для цих учасників наведено очікувану вартість лотів, на які вони подають пропозиції.

За вартістю програних пропозицій «лідером» є ТОВ «Електротех»: 29 невдалих пропозицій загальною вартістю більше 143,5 млн грн. Цей учасник бере участь у тендерах на постачання запасних частин для електровозів, тепловозів, пасажирських вагонів. Навіть з урахуванням обмеженості цього ринку привертає увагу те, що у 23-х випадках з 29-ти договорів виграє НТП «Трансінвест» і в більшості з них

єдиним конкурентом є ТОВ «Електротех». Середня конкуренція на торгах за його участі є значно нижчою за середню для відкритих торгів із публікацією англійською мовою, становлячи лише 2,3 пропозицій. Хоча цей ринок може бути досить обмеженим, повна відсутність перемог ТОВ «Електротех» указує на ймовірну змову між названими учасниками.

Також виділимо організаторів, лоти яких приваблюють найменше унікальних учасників. Є три замовники, які мають більше 80-ти лотів та менше 20-ти унікальних учасників. Для порівняння: у минулому періоді розглядалися випадки з більше 10-ти лотів та менше 2-х унікальних учасників, що свідчить про ріст використання цього виду закупівель. Це такі замовники: Управління освіти Херсонської міської ради, Управління освіти виконавчого комітету Полтавської міської ради, Департамент освіти та науки Одеської міської ради (див. Таблиця 10). На них припадає 362 лоти очікуваною вартістю близько 340 млн грн. В усіх випадках закуповуються великі обсяги продуктів харчування або послуг з організації харчування в освітніх закладах. Дискваліфікації не є перешкодою для участі в торгах цих замовників. Проте низька активність учасників призводить до того, що економія в усіх випадках є нижчою за середню за цими процедурами закупівель.

унікальних учасників. Вони оголосили 362 лоти очікуваною вартістю близько 340 млн грн, економія на торгах цих замовників була нижчою за середню, а для двох з них – менше 4%. Отже, з активізацією використання цього типу закупівель зростає також кількість неефективних пропозицій учасників та обсяг закупівель замовників, лоти яких не приваблюють бізнес. Проблемою, зокрема, є необґрунтоване визначення переможцем, прикладом чого слугує вищенаведена скасована закупівля КП «Київський метрополітен».

3.5. Відкриті торги

Використання відкритих торгів зростає, хоч і не настільки швидко, як відкритих торгів із публікацією англійською мовою. Так, протягом періоду аналізу за цією процедурою закупили 36 032 лоти загальною

Таблиця 10. Організатори торгів, які мають більше 80-ти лотів та середню кількість унікальних учасників менше 20-ти за процедурою відкритих торгів із публікацією англійською мовою

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)	К-сть унік. учасників	К-сть цінкових пропозицій	К-сть дискваліфікацій	Відсоток економії
Управління освіти Херсонської міської ради	183	63 372 423	11	462	0	3,37%
Управління освіти виккому Полтавської міської ради	92	32 739 387	19	201	7	6,55%
Департамент освіти та науки Одеської міської ради	87	243 750 039	11	182	0	1,61%

Підсумовуючи, зазначимо, що використання відкритих торгів із публікацією англійською мовою продовжує зростати. Про це свідчать як ріст кількості проведених лотів, так і ріст витрат за цими торгами. Конкуренція на них лишається найвищою серед усіх видів закупівель – 2,8 пропозицій на торги, а економія зростає до 8,4%. Натомість виокремлено 24 потенційні постачальники, які подали від 10-ти пропозицій без жодного виграшу, і цей показник у чотири рази вищий порівняно з другою половиною 2016 року. Серед них вісім учасників мають більше 20-ти невдалих пропозицій, загальна вартість яких становить 302,3 млн грн. Також виділено трьох замовників, у яких понад 80 лотів та менше 20-ти

вартістю 33,4 млрд грн. Ці цифри перевищують показники попереднього періоду більш ніж у два рази за обсягом та півтора рази – за вартістю закупівель. На цих торгах узяли участь 17,5 тис. учасників, і тут фіксуємо зростання в близько 6 тис. порівняно з другою половиною 2016 року. Конкуренція дещо нижча, ніж у попередньому періоді, – 2,7 пропозицій на торги замість 2,9, проте відсоток економії суттєво не змінився – 10,4% проти 11,1%. Також спостерігається позитивна динаміка за часткою дискваліфікованих пропозицій, яка зменшується з 15,8% до 12,8%. Отже, ця процедура використовується більш активно, ніж у другій половині 2016

КЕЙС 6. КОЛИ МЕТРО ПРАЦЮЄ ДОБРЕ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. КП «Київський метрополітен» закуповувало заготовки коліс для вагонів метро. Вартість потенційної закупівлі в ТОВ «Інтерпайп Україна» становила майже 10 млн грн. Після завершення аукціону було отримано відгук на DOZORRO про порушення замовником умов прекваліфікації двох учасників: ТОВ «Інтерпайп Україна» і ТОВ «Бізнес Глобал». Ці учасники визначили свої тендерні пропозиції конфіденційними (такими, що не підлягають розкриттю в електронній системі закупівель), що є порушенням законодавства. Замовник допустив їх до аукціону, який, зрештою, виграв ТОВ «Інтерпайп Україна». За результатами розгляду цього випадку юристи ТІ Україна надіслали звернення до ДАСУ, КМДА та КП «Київський метрополітен» із вимогою скасувати закупівлю (DOZORRO, 2017). Організатор прислухався та скасував торги.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-01-16-001135-а.

року. Конкуренція є досить низькою для відкритих торгів, проте тренду її подальшого падіння немає. Економія лишається на рівні попереднього періоду. Ситуація з дискваліфікаціями покращилася на 3%.

Серед типових порушень за цією процедурою: «Дискримінаційні вимоги», «Безпідставна дискваліфікація», «Змова» та «Необґрунтоване визначення переможцем». Як і в попередньому періоді, на відкритих торгах фіксується найбільше порушень. І це є позитивним фактом, оскільки більш чіткі правила проведення цієї процедури, ніж інших типів закупівель, дозволяють відстежити більше порушень.

Розглянемо учасників, які подали більше 20-ти пропозицій без вигравів. Їх 39, тоді як у другій

половині 2016 року таких було лише 5 (див. Додаток 5). З цього списку 10 учасників мають більше 50-ти невдалих пропозицій (див. Таблиця 11). Їх загальна вартість становить 778,8 млн грн. Зокрема, виділяється активність ТОВ «Центрнафтогазпостач», що подало 541-ну безуспішну пропозицію загальною сумою 437,3 млн грн. Предметом торгів цього учасника є природний газ і газове паливо. Хоча переможці торгів, у яких він бере участь, різні, зазвичай ця компанія є єдиним конкурентом. Середня кількість пропозицій на його торгах дорівнює лише 2,4.

Також є 9 замовників, які оголосили більше 60 лотів, кількість унікальних учасників на торгах яких нижча за кількість лотів, а середня кількість пропозицій – менша за 2,5 (див. Додаток 6). Зокрема, Управління

Таблиця 11. Учасники, які програли 50 та більше лотів за процедурою відкритих торгів, не подавши жодної переможної пропозиції

Учасник	К-сть цінкових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ТОВ «Центрнафтогазпостач»	541	437 365 982
ТОВ «Небозвід»	114	13 487 988
ТОВ «Кальвін»	80	49 319 607
ПП «Папірканцторг»	65	38 754 334
ПП «Арденія»	64	2 754 165
ФОП Шостов Ігор Юрійович	62	15 870 723
ФОП Болотніков Сергій Олександрович	62	32 569 326
Товариство з обмеженою відповідальністю «Гравіта»	60	46 269 268
ФОП Ємець Марина Сергіївна	56	69 487 820
ТОВ «ТЕХ-ДИЛЕР-МАКС»	53	72 979 308

освіти Херсонської міської ради оголосило 1 092 лоти, у торгах на які взяли участь лише 14 унікальних учасників (див. Таблиця 12). Цілком очікувано, економія майже відсутня – 0,3%. Ситуація з Військово-медичним управлінням Служби безпеки України менш передбачувана: 547 лотів, 115 унікальних учасників, але економія у два рази вища за середню за процедурою – 21,9%. Імовірно, цей замовник має проблеми з визначенням очікуваної вартості. Третій випадок – Філія «Дарницький

становить 4,1 пропозицій на торги, а відсоток економії є значно вищим за середній за процедурою – 17%.

З негативних моментів варто виділити досить високу частку дискваліфікацій – 24% і те, що 10 інших оголошених закупівель протягом указанного періоду були неуспішними. Відповідно до коментаря представника ДУ «Професійні закупівлі» така статистика пояснюється низькою якістю тендерних

Таблиця 12. ТОП-3 організаторів торгів, які мають більше 60-ти лотів, кількість унікальних учасників, нижчу за кількість лотів, а також середню кількість пропозицій, меншу за 2,5, за процедурою відкритих торгів

Замовник	К-сть лотів	К-сть унікальних учасників	К-сть цінкових пропозицій	К-сть дискваліф.	Очікувана вартість лотів (грн)	Середня к-сть пропозицій на торги	% економії
Управління освіти Херсонської міської ради	1 092	14	2 671	2	27 883 666	2,4	0.31%
Військово-медичне управління Служби безпеки України	547	115	1 329	32	21 671 742	2,4	21.9%
Філія «Дарницький вагоноремонтний завод» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»	229	171	572	97	524 988 520	2,5	1,4%

вагоноремонтний завод» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця», на 229 лотів якого прийшов лише 171 учасник. Цей замовник має ще й проблему з дискваліфікаціями, рівень яких близько 17%. Як і в першому випадку, показник економії передбачувано низький – 1,4%. Ці три замовники оголосили 1 868 лотів очікуваною вартістю близько 574,5 млн грн. Їхні тендери потребують детальнішого аналізу.

Окремо розглянемо діяльність ДУ «Професійні закупівлі» – нової організації, покликаної здійснювати агреговані закупівлі для інших замовників. Протягом першої половини 2017 року вона оголосила 8 успішних закупівель очікуваною вартістю понад 2,3 млн грн. Усі закупівлі проведено за процедурою відкритих торгів. Конкуренція

пропозицій учасників. Також, на його думку, ринок потребує часу для пристосування до великого обсягу закупівель централізованої закупівельної організації.

Ще одним недоліком є те, що закуповувалися лише офісне устаткування та приладдя. У цих торгах узяли участь 8 унікальних учасників, що є хорошим показником для такої обмеженої кількості лотів з однаковим предметом закупівлі. Проте відсутність інших предметів закупівель є суттєвим обмеженням для висновків про статистику замовника.

У регіональному вимірі маємо три області з рівнем економії на відкритих торгах нижче 9%: Закарпатська (6,7%), Дніпропетровська (7,6%) та

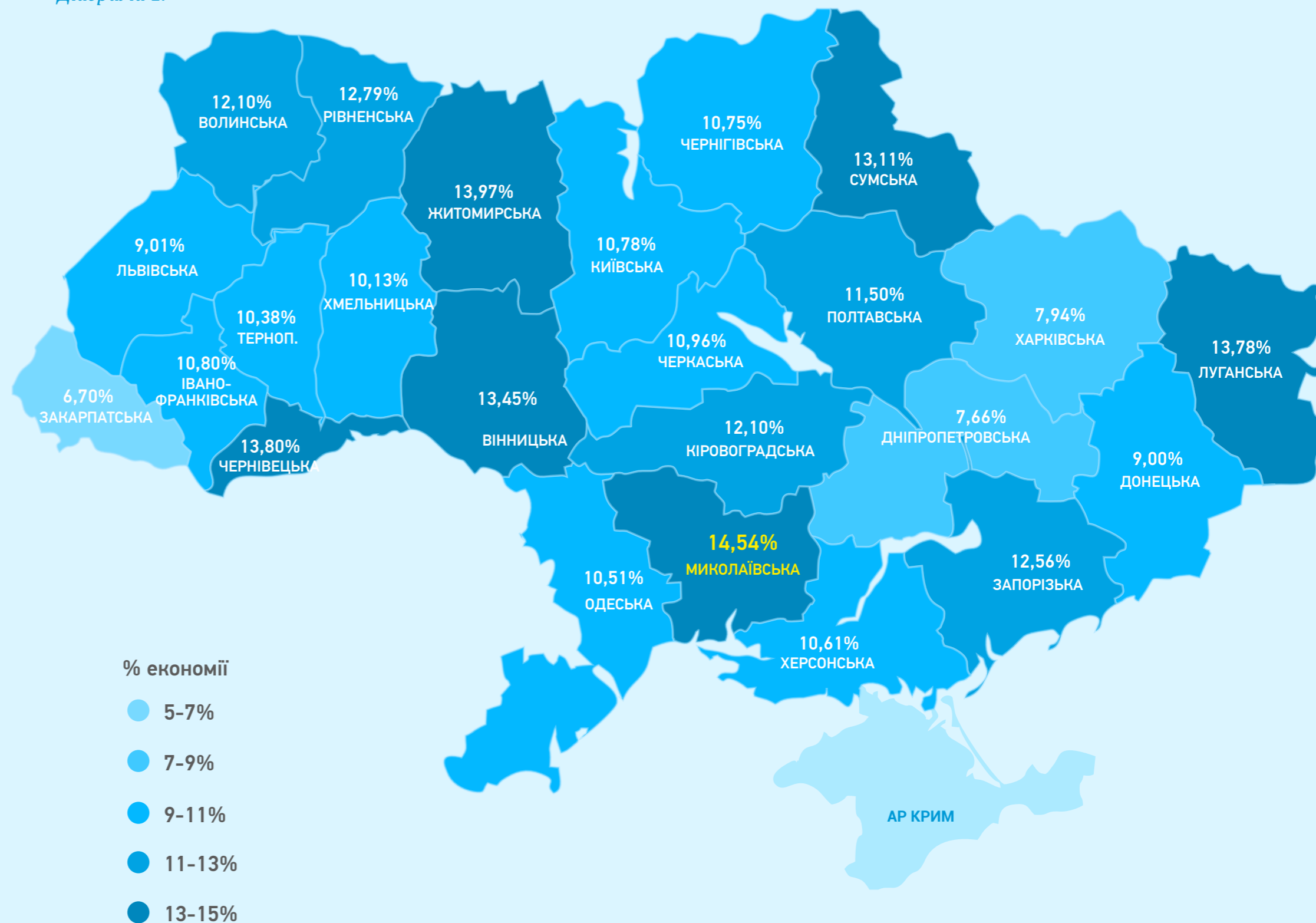
Харківська (7,9%). У минулому періоді таких областей було п'ять, і лише Харківська лишилася на однаково низькому рівні (див. Діаграма 1). Отже, можна стверджувати про позитивну динаміку за найнижчими показниками економії. Чисельність населення навряд чи має вплив на це, оскільки за нею вказані області є досить різними: від 1,2 млн осіб у Закарпатській до більш ніж 3,2 млн осіб у Дніпропетровській.²⁰

У двох з цих областей частка дискваліфікованих пропозицій вища за середню у країні й лише в Закарпатській – трохи нижча (11,2%). Проте з цих областей тільки Дніпропетровська входить до переліку тих, де рівень дискваліфікацій є найвищим: Запорізька – 14,8%, Полтавська – 15%, Кіровоградська – 15,4%, Дніпропетровська – 15,4%. Жоден з цих регіонів не входив до найгірших за дискваліфікаціями протягом минулого періоду. Також помітно, що найвища частка дискваліфікацій знижується майже на 9% – з 24% до 15%.

Як бачимо, список найбільш проблемних регіонів за рівнями економії та дискваліфікацій змінився. Лише Харківська область лишилася серед найгірших за економією. Водночас показник дискваліфікацій у регіонах з найменшою економією є на рівні або вищий за середній у країні. За комбінацією проблем з економією та дискваліфікаціями виділяється Дніпропетровська область. Позитивною зміною порівняно з кінцем 2016 року є зниження кількості областей із надто низькою економією або екстремально високим рівнем дискваліфікацій.

СЕРЕДНІЙ ВІДСОТОК ЕКОНОМІЇ ЗА РЕГІОНОМ ЗА ПРОЦЕДУРОЮ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ

Діаграма 1.

²⁰ Використано дані Державного комітету статистики ukrstat.org: чисельність населення станом на 1 січня 2017 року.

У витратах на душу населення спостерігаємо значні відмінності між регіонами. Найвищий показник має Київська область – 5 087 грн, а найнижчий – Луганська (167 грн). Цікаво, що ці області були серед найбільш та найменш активних й у попередньому періоді: їхні показники дорівнювали 2 784 грн та 103 грн відповідно. Показник першої з них можна пояснити розташуванням столиці, яка передбачувано закуповує більше за регіони, тоді як другої – наявністю у регіоні районів проведення анти-терористичної операції. Окрім Луганської, найменше закуповують у Волинській (280 грн) та Тернопільській (307 грн) областях, вони мали низькі показники й у попередньому періоді. Загалом відмінності між областями за витратами на душу населення лишаються значними. Середній показник витрат збільшується з 581 до 768 грн, що відповідає загальному зростанню обсягів закупівель у першій половині 2017 року. Феномену надвисоких витрат у Кіровоградській області (ТІ Україна, 2017в, с. 42) уже немає. Швидше за все в другій половині 2016 року в даних по цій області трапилися помилки при введенні замовниками суми договорів. Найменш активними областями за витратами на душу населення лишаються Луганська, Волинська та Тернопільська.

Загалом використання відкритих торгів зростає як за кількістю, так і вартістю закупівель. Конкуренція досить низька – 2,7 пропозицій на торги, але вона вже не має негативного щомісячного тренду, а економія лишається відносно сталою – 10,4%. Позитивною зміною є зниження відсотку дискваліфікацій. Проте із зростанням активності використання цієї процедури збільшується кількість випадків для аналізу на предмет можливих порушень. Виділяємо 39 учасників та 9 замовників, які мають проблеми з ефективністю в процедурі. Яскравими прикладами є ТОВ «Центрнафтогаз-постач», який подав 541-ну невдалу пропозицію на суму 437,3 млн грн, та Управління освіти Херсонської міської ради, яке закупило 1 092 лоти за участі лише 14 унікальних учасників, отримавши економію 0,3%.

Натомість досить ефективною є діяльність новоствореної ДУ «Професійні закупівлі», конкуренція на торгах якої перевищила 4 пропозиції, а економія – 17%. Водночас майже чверть пропозицій дискваліфіковані та оголошено більше неуспішних закупівель, ніж успішних. На думку представника ДУ «Професійні закупівлі», така статистика може свідчити про низьку якість пропозицій учасників та потребу бізнесу в пристосуванні до великих обсягів закупівель. Окрім цього, для підтвердження успішності діяльності цього замовника необхідною видається диверсифікація предметів закупівель.

КЕЙС 7. ВИСВІТЛЕННЯ ДЕФЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР – ЛИШЕ СЕРЕД СВОЇХ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. ДП «Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» провело відкриті торги на інформаційне висвітлення XXIII літніх Дефлімпійських ігор*. Вартість закупівлі в Підприємства Об'єднання громадян «Бізнес-центр НКСІУ» перевищила 2,8 млн грн. Після завершення аукціону було отримано відгук на DOZORRO щодо дискримінаційних вимог замовника. Так, після аукціону були дискваліфіковані учасники, які не висвітлювали Дефлімпійські ігри раніше, – 3 з 5-ти. Різниця між переможною пропозицією та найдешевшою відхиленою становить майже 1,5 млн грн. Окрім того, аналіз власників замовника та переможця, проведений юристами ТІ Україна, указав на їхню пов'язаність (Ляхтіонов, 2017в).

Цікаво, що ДП «Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» завершив лише 4 тендери протягом півроку. Висвітлення Дефлімпійських ігор становить більше 1/3 вартості всіх укладених договорів замовника.

*Дефлімпійські ігри – спортивні змагання найвищого рівня для людей, які не чують.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-04-11-000123-в.

За регіонами показники економії та дискваліфікацій дещо вирівнялися порівняно з кінцем 2016 року. Проблемною за показником економії лишається Харківська область – 7,9%. Натомість Дніпропетровська область має проблеми за обома показниками в першій половині 2017 року – 7,6% та 15,4% відповідно. Відмінності між регіонами за витратами на душу населення значні, а найменш активні області не змінюються – Луганська, Волинська та Тернопільська (до близько 300 грн на особу). Натомість за відсутності підтвердження феномену високих витрат у Кіровоградській лідером за цим показником передбачувано стає Київська область.

3.6. Допорогові закупівлі

Використання допорогових торгів лишається на рівні другої половини 2016 року за кількістю лотів: 92 601 проти 90 988, тоді як їхня очікувана вартість зростає на третину – з 10,3 до 15,4 млрд грн. Допорогові закупівлі продовжують приваблювати найбільше унікальних учасників – майже 23 тис., які подали понад 200 тис. пропозицій. З цих пропозицій відхилено 8,6%, і цей показник майже не змінився порівняно з попереднім періодом. Економія, хоч і дещо знизилася, лишається найкращою з усіх процедур – 13,3%. Типовими порушеннями на допорогових торгах є «Дискримінаційні вимоги», «Безпідставна дискваліфікація» та «Необґрунтоване визначення переможцем». Як бачимо, використання допорогових торгів зростає значно повільніше, ніж відкритих торгів. За кількістю унікальних учасників та відсотком економії цей вид закупівель продовжує лідувати. Рівень дискваліфікацій лишається на рівні попереднього періоду.

Таблиця 13. Значення індикаторів ризику на допорогових торгах у другій половині 2016 та першій половині 2017 рр.

Індикатор ризику	Значення у першій половині 2017 року	Значення у другій половині 2016 року
Низька якість оголошення	50,9%	53,7%
Низька конкурентна активність	78,7%	78,5%
Непрозорість проведення процедури	32,4%	37,4%

²¹ Закупівля отримує статус проблемної за ризик-індикатором, якщо хоча б один з показників, що враховуються в ньому, є проблемним.

Ці закупівлі потребують подальшого аналізу. Зокрема, прикладом хибної тривоги є закупівлі Міського комунального клінічного пологового будинку №1. У випадку цього замовника середня вартість закупівлі 199 198 грн є випадковістю, оскільки придбано 7 лотів, кожен з яких відрізняється за предметом та вартістю – від 976 383 грн за капітальний ремонт²² до 67 000 за медичний кисень.²³ На ці допорогові закупівлі прийшло 16 унікальних учасників, а економія становить близько 12,5%. Натомість Відділ освіти Вільшанської районної державної адміністрації здійснив три закупівлі продуктів харчування у ФОП Савченко О. В., кожна вартістю близько 199 000 грн.²⁴ Лише в одному з цих випадків на торги прийшов другий учасник – ФОП Савченко С. В., який, імовірно, є пов'язаною особою з першим.²⁵ Передбачувано, що загальний показник економії на цих закупівлях дуже низький – 0,33%. Цей випадок має стати предметом розгляду громадськості, оскільки важелі впливу контролюючих органів на подібні ситуації на допорогових торгах майже відсутні.

Загалом допорогова закупівля лишається проблемним видом торгів з точки зору прозорості проведення. Її висока економія (13,3%) завдячує великій кількості дешевих лотів, для яких є багато потенційних постачальників, тоді як регулювання не є достатнім. Головним ризиком лишається мала кількість цінних пропозицій, наявна у випадку 55,8% закупівель. Також періоду уточнень продовжує не вистачати (33,9%), і це підтверджується тим, що частка запитань без відповіді лишається високою – 15,6%. Певне покращення спостерігається лише для вчасності оприлюднення договору, але третина закупівель і надалі має проблеми з цим показником. З точки зору можливих порушень, є 192 організатори, закупівлі яких потребують перевірки на предмет уникнення відкритих торгів. Аналіз документів у кожному випадку дозволяє виявити можливі порушення, прикладом яких є три закупівлі на продукти харчування ціною близько 199 000 грн, здійснені Відділом освіти Вільшанської районної державної адміністрації у ФОП Савченко О. В.

КЕЙС 8. КОЛИ ЗАКОН НЕ Є ПЕРЕШКОДОЮ

ОПИС ПРОБЛЕМИ. ДП «Готельний комплекс «Національний» Управління справами Апарату Верховної Ради України» відзначилося тим, що проігнорувало існування процедури відкритих торгів. Так, ним було здійснено 8 закупівель вартістю від 200 000 до 450 000 грн за допороговими торгами, тоді як при такій вартості замовники зобов'язані проводити відкриті торги (Ляхтіонов, 2017г). На цих лотах було придбано продукти харчування та м'ясо засоби загальною очікуваною вартістю більш ніж 2,3 млн грн.

Жодних відкритих торгів цей замовник протягом півроку не провів, закупивши 19 лотів на допорогових торгах, а ще 39 – за процедурою звітування про укладений договір. Ті Україна повідомила про його неправомірну поведінку відповідні контролюючі органи.

ПРИКЛАДИ ТЕНДЕРІВ: UA-2017-04-13-000896-c, UA-2017-04-13-000385-c, UA-2017-04-11-002230-b.

²² Сторінка тендера: prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-03-29-001859-b

²³ Сторінка тендера: prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-01-13-000654-a

²⁴ Сторінка тендера: prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-04-13-000444-a

²⁵ Сторінка тендера: prozorro.gov.ua/tender/UA-2016-12-29-000086-a

3.7. Конкурентний діалог

Процедура конкурентного діалогу була інтегрована до системи ProZorro останньою з передбачених Законом. Вона застосовується у виняткових випадках, коли замовник не може визначити необхідні технічні, якісні характеристики (специфікації) робіт або вид послуг, і для прийняття оптимального рішення про закупівлю необхідно провести переговори з учасниками. Як правило, це – складні технічні роботи, послуги тощо.

Конкурентний діалог має два етапи: спочатку 30 днів на подання пропозицій без ціни, після чого відбуваються переговори з усіма учасниками, які не були відхилені та яких має бути не менше трьох, а потім 15 днів на подання цінних пропозицій до уточненого оголошення. Замовник має право проводити переговори без розкриття цих пропозицій. Для закупівель високої очікуваної вартості передбачено публікацію тендерного оголошення англійською мовою. Наразі цієї процедури немає в модулях аналітики системи ProZorro. Як бачимо, виявлення порушень під час проведення конкурентного діалогу є досить складною справою через специфіку предмета закупівель та розширені права замовника. Також можливості аналізу цієї процедури є обмеженими через її відсутність у модулях аналітики на час написання цього звіту.

Протягом першої половини 2017 року за конкурентним діалогом успішно завершено вісім звичайних закупівель, а також одна – із публікацією англійською мовою. Загальна очікувана вартість цих торгів становить 254,5 млн грн. Половина цієї вартості припадає на закупівлю будівельних робіт для системи радіаційного контролю на Чорнобильській АЕС.²⁶ Економія на цих дев'яти закупівлях – лише 1,3%. Утім, такий низький показник можна пояснити встановленням очікуваної вартості шляхом переговорів із потенційними постачальниками та складністю предметів закупівель. Порушень за цією процедурою не зафіксовано.

²⁶ Сторінка тендера: prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-04-06-000685-c.2

Висновки та рекомендації

У цьому звіті висвітлено зміни у сфері закупівель в Україні, які відбулися протягом першої половини 2017 року. Також розглянуто дані про закупівлі, проведені через систему ProZorro протягом цього часу, і виявлено аспекти, проблемні з точки зору прозорості здійснення цих публічних витрат. За результатами аналізу підготовлено висновки та рекомендації, наведені нижче.

Основою для дослідження було обрано методологію моніторингу публічних закупівель, розроблену в попередньому звіті ТІ Україна. Її використання дозволило порівнювати результати аналізу закупівель другої половини 2016 та першої половини 2017 рр. Після презентації попереднього звіту цю методологію було доповнено з урахуванням порад експертів зі сфери публічних закупівель. По-перше, до огляду змін у закупівлях включено розвиток громадського моніторингу. По-друге, аналіз статистики дискваліфікацій учасників тендерів доповнено аналізом результатів онлайн-опитування замовників, яке показує думку замовників щодо причин дискваліфікацій та сприйняття роботи контролюючих органів. По-третє, до розділу з аналізом даних у системі ProZorro додано опис процедури конкурентного діалогу на рівні основних показників.

Щодо змін, які відбулися в публічних закупівлях протягом першої половини 2017 року, то можна стверджувати, що реформа перейшла в стадію захисту від спроб дискредитації та поступового впровадження необхідних вдосконалень. Зокрема, КМУ та Парламент дотрималися Стратегії реформування системи публічних закупівель шляхом відхилення законопроекту №2126а у редакції, яка передбачала розмиття прав замовників та авторизованих електронних майданчиків, та 9 законопроектів, що пропонували зробити винятки з

Закону. Також було підготовлено законопроект №4738-д, яким встановлюється новий порядок моніторингу закупівель контролюючим органом з використанням індикаторів ризику. Критичним питанням наразі є його ухвалення та започаткування використання індикаторів ризику співробітниками ДАСУ на практиці.

Окрім цього, було проведено перші закупівлі ДУ «Професійні закупівлі», покликаної агрегувати попит замовників та зменшувати адміністративне навантаження на постачальників. Для розвитку ефективної діяльності цієї установи критичним питанням є вдосконалення законодавства щодо рамкових угод. Рекомендація в цьому контексті – ухвалення МЕРТ та КМУ передбачених Законом документів.

Серед інших нововведень відзначимо перехід на визначення предмета закупівлі за 4-ю цифрою Єдиного закупівельного словника, що дозволяє легше шукати та порівнювати товари й послуги онлайн. Позитивною зміною є також інтеграція системи ProZorro з ЄДР, завдяки чому замовники тепер можуть автоматично перевіряти інформацію про учасників тендерів.

Не менш важливою подією став перехід функцій громадської Комісії з розгляду звернень на можливі порушення при здійсненні допорогових закупівель до порталу DOZORRO. Активісти багатьох громадських організацій та державні органи отримали змогу реагувати на скарги щодо закупівель через цей портал, що дозволяє обробити більшу кількість звернень, ніж Комісія. На жаль, через законодавчу неврегульованість допорогових закупівель результати розгляду скарг на ці торги досі мають рекомендаційний характер для замовників.

Водночас протягом першої половини 2017 року не відбулися деякі очікувані події. По-перше, нові автоматичні індикатори ризику не є доступними в модулях аналітики системи ProZorro. По-друге, деякі важливі змінні про закупівлі досі не публікуються, наприклад відгук замовника про якість виконання договору постачальником, а рішення АМКУ щодо скарг на закупівлі не доступні у машинозчитуваному форматі. Наостанок, законодавство з публічних закупівель потребує оновлення з точки зору інтеграції кращих міжнародних антикорупційних практик, наприклад упередження аномально низьких цін.

Переходимо до результатів аналізу роботи системи ProZorro. Протягом першої половини 2017 року через неї було завершено майже 410 тис. лотів очікуваною вартістю 242,7 млрд грн. Порівняно з другою половиною 2016 року кількість укладених договорів зросла на 70%, а очікувана вартість – більш ніж у 2,6 разів. Учасниками закупівель стали 80 тис. унікальних підприємств та фізичних осіб-підприємців, це – 30%-ве зростання порівняно з попереднім періодом. Отже, обсяг закупівель та кількість учасників зросли порівняно з попереднім періодом. Проте середній показник економії за всіма видами закупівель майже не змінився – 5,5%. Можливим поясненням цієї ситуації є відсутність росту кількості допорогових торгів при тому, що кількість прямих договорів, за якими економія завжди дорівнює нулю, значно зросла.

Частка звітування про укладений договір від усіх завершених лотів підвищилася з 51,2% до 58,7% порівняно з другою половиною 2016 року. Як і раніше, на цей вид закупівель приходять найбільша кількість унікальних учасників. Водночас очікувана вартість усіх прямих договорів, укладених протягом першої половини 2017 року, дорівнює 35,5 млрд грн, або 14,6% від вартості всіх закупівель у системі. Цей показник на 9% менший, ніж у попередньому періоді. Таким чином, хоча більшість постачальників продовжує працювати з державою напряму, частка коштів, що витрачаються у такий спосіб, зменшилася. Усе ж, майже 15% від усіх витрат через систему ProZorro є значним показником для неконкурентного виду закупівель.

Щодо результатів моніторингу звітування, то за підходом тісних зв'язків між замовниками та постачальниками було виявлено 12 проблемних

випадків. На цих закупівлях витрачено близько 76,4 млн грн. Пошук можливого уникнення проведення відкритих торгів дав такі результати: 6 159 випадків закупівель товарів та послуг, а також 190 випадків робіт, у яких середня ціна лоту є близькою до встановлених Законом порогів. З цих випадків на ті, що містяться в додатках до цього звіту, було витрачено більше 222 млн грн. Аналіз окремих кейсів, наприклад цін на закупівлі на оновлення інтер'єру Національного університету «Одеська юридична академія», продемонстрував високу ймовірність неефективного витрачання публічних коштів через уникнення конкуренції та завищення цін.

Використання іншого неконкурентного виду закупівель, переговорної процедури, зросло за частками як кількості (на 5,4%), так і вартості (на 9,1%) від усіх укладених договорів. З усіх коштів, витрачених на публічні закупівлі в першій половині 2017 року, чверть припала на переговорну процедуру. Цей показник є дуже високим навіть з урахуванням того, що на початку року закуповуються комунальні послуги – типовий предмет для цієї процедури. Зокрема, понад 14 млрд грн було витрачено з причини «Нагальна потреба у здійсненні закупівлі». Прикладом придбання з цієї категорії, проведеного з порушеннями, є закупівля послуг для здійснення антарктичної експедиції Національним антарктичним науковим центром. У цьому випадку предмет є конкурентним, а сума витрат – необґрунтовано високою.

Переходячи до знахідок загального аналізу конкурентних видів закупівель, зазначимо, що середній показник конкуренції є дещо нижчим за той, який спостерігався наприкінці 2016 року. Проте, на відміну від попереднього періоду, він не має тренду щомісячного падіння. Для допорогових закупівель, де конкуренція тримається на рівні близько 2,2 учасників на торги, це пояснюється відносно сталим рівнем місячної кількості завершених лотів, унікальних учасників та пропозицій на одного учасника. Така ситуація може бути пов'язана з негативною тенденцією зростання використання звітування про укладений договір замість проведення допорогових торгів.

У випадку відкритих торгів, де конкуренція дорівнює 2,7, кількість унікальних учасників продовжує поступово зростати, тоді як кількість завершених лотів та пропозицій на одного учасника стабі-

лізуються після різкого підвищення в березні й навіть мають незначний спад. У цьому разі ймовірним є те, що ринок поступово доганяє розвиток системи ProZorro, про що свідчить ріст кількості потенційних постачальників. Але вибору для закупівель поки що не стає більше, оскільки від одного учасника надходить відносно однакова кількість пропозицій щомісяця.

На відкритих торгах із публікацією англійською мовою, які мають найвищий показник конкуренції – 2,8, триває ріст використання електронних торгів: кількість завершених лотів та кількість унікальних учасників підвищуються щомісяця. Проте, як і у випадку відкритих торгів, від одного учасника надходить відносно однакова кількість пропозицій. Тренду підвищення конкуренції поки що не спостерігається, що означає необхідність подальшого вдосконалення системи ProZorro для користувачів.

Переговорна процедура для потреб оборони, де середній показник дорівнює 2,5, єдиний тип закупівель із негативним трендом конкуренції. Ця процедура характеризується незначним використанням на початку року, що може бути пов'язане із формуванням бюджету на поточний рік для її основного закупівельника – Міністерства оборони України. Також місячна кількість завершених лотів зростає для неї швидше за кількість унікальних учасників та пропозицій на одного учасника.

Частка дискваліфікацій дещо зростає на допорогових закупівлях, а на відкритих торгах лишається вищою за середній показник для конкурентних торгів порівняно з другою половиною 2016 року. Онлайн-опитування замовників виявило орієнтовні причини такої ситуації: невідповідність пропозицій учасників тендерним вимогам та брак необхідних документів у складі пропозицій. Основними ідеями замовників щодо покращення ситуації з дискваліфікаціями є робота над підвищенням добросовісності учасників, уточнення законодавства щодо проведення закупівель, подальша електронізація та підвищення інтегрованості системи ProZorro.

Результати опитування також дають підстави вважати, що активність перевірок контролюючих та правоохоронних органів, як і сприйняття їхньої компетентності замовниками, є низькими. Зокрема, головний контролюючий орган у сфері закупівель ДАСУ має такі показники: менше половини

респондентів хоча б раз проходили його перевірку з моменту запуску системи ProZorro, а близько однієї четвертої респондентів вважають його некомпетентним. Важливо зазначити, що серед тих замовників, які проходили перевірку ДАСУ хоча б раз, сприйняття її компетентності не надто покращується – від 27% до 22%. Інші контролюючі органи, окрім внутрішнього контролю замовників, мають ще гірші результати. Рекомендацією в цьому випадку є більш активне та справедливе реагування на порушення в закупівлях з боку держави.

Розглянемо показники окремих конкурентних видів закупівель. Вага переговорної процедури для потреб оборони зросла як за кількістю, так і за вартістю укладених контрактів порівняно з другою половиною 2016 року. Водночас економія за нею не змінилася – 3,6%. Частка дискваліфікованих пропозицій лишилася високою – 11,6%. Головною зміною порівняно з попереднім періодом є те, що чотири п'ятих витрат за процедурою здійснило МОУ, а аномальна активність закупівельників Національної поліції України більше не спостерігалася. Водночас високий рівень дискваліфікацій учасників та низький відсоток економії був характерний навіть для цільових замовників. Окрім того, з точки зору обґрунтованості використання цієї процедури, моніторинг за предметом закупівель виявив певні проблеми. Наприклад, закупівля МОУ електричних плит відбулася з можливим необґрунтованим використанням цієї процедури.

Використання відкритих торгів із публікацією англійською мовою продовжило збільшуватися як за кількістю завершених лотів, так і сумою витрат. Економія на них зросла до 8,4%. При цьому, проблемних закупівель побільшало. Було виокремлено двадцять чотири потенційні постачальники, які подали від 10-ти пропозицій та більше без жодного виграшу, і цей показник зріс у чотири рази порівняно з другою половиною 2016 року. Серед них вісім учасників подали понад 20 невдалих пропозицій кожен, загальна вартість яких становить 302,3 млн грн. Також було виділено трьох замовників із більше 80-ти лотами та менше 20-ти унікальними учасниками. Вони завершили 362 лоти очікуваною вартістю близько 340 млн грн, економія на торгах цих замовників була нижчою за середню, а для двох з них – менше 4%. Отже, з активізацією використання цього типу закупівель зросла також кількість неефективних пропозицій учасників та обсяг

закупівель замовників, лоти яких не привабили бізнес. Проблема, зокрема, було необґрунтоване визначення переможцем, прикладом чого слугує скасована закупівля КП «Київський метрополітен».

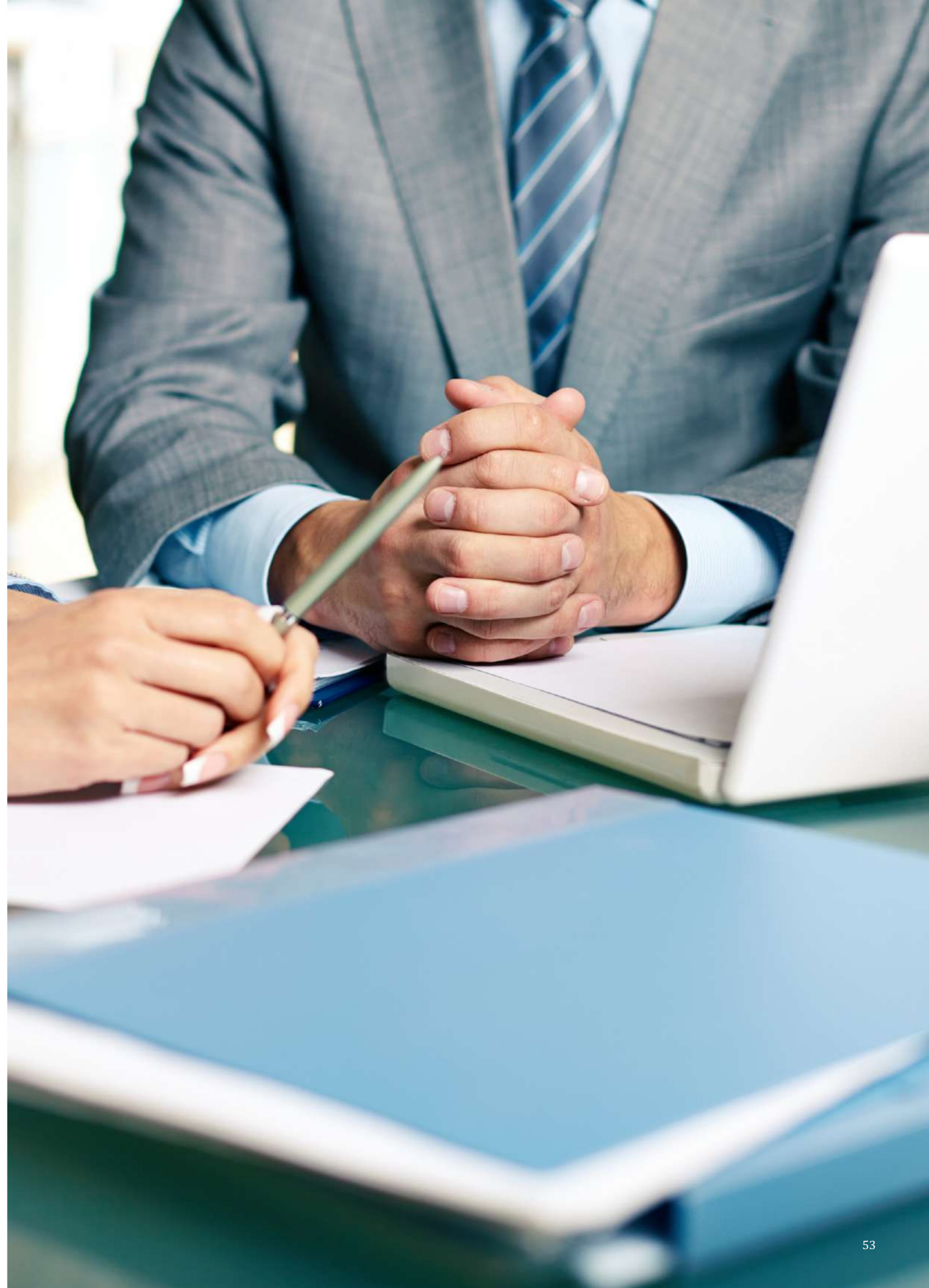
Підтверджуючи тренд попереднього виду закупівель, який є різновидом відкритих торгів, використання цих торгів зросло як за кількістю, так і за вартістю закупівель. Економія залишилася відносно сталою – 10,4%. Позитивною зміною стало зниження відсотку дискваліфікацій. Проте із зростанням активності використання цієї процедури також збільшалося випадків для аналізу на предмет можливих порушень. Було виділено 39 учасників та 9 замовників із проблемами з ефективністю в цій процедурі. Яскравим прикладом стало Управління освіти Херсонської міської ради, яке закупило 1 092 лоти за участі лише 14 унікальних учасників, отримавши економію 0,3%.

Натомість досить ефективним був початок діяльності ДУ «Професійні закупівлі». Конкуренція на її відкритих торгах перевищила 4 пропозиції, а економія – 17%. Водночас майже чверть пропозицій було дискваліфіковано та оголошено більше неуспішних закупівель, ніж успішних. Відповідно до пояснень представника ДУ «Професійні закупівлі» така статистика може свідчити про низьку якість пропозицій учасників та потребу бізнесу в пристосуванні до великих обсягів закупівель. Також для підтвердження успішності діяльності цьому замовнику необхідно диверсифікувати предмети закупівель.

За регіонами показники економії та дискваліфікацій на відкритих торгах дещо вирівнялися порівняно з кінцем 2016 року. Проблемною за показником економії лишилася Харківська область – 7,9%. Натомість Дніпропетровська область пасла задніх за обома показниками в першій половині 2017 року – 7,6% та 15,4%. Відмінності між регіонами за витратами на душу населення лишилися значними, а найменш активні області не змінилися: Луганська, Волинська та Тернопільська (до близько 300 грн на особу). Натомість за відсутності підтвердження феномену високих витрат у Кіровоградській у лідери за цим показником передбачувано вийшла Київська область.

Допорогова закупівля лишилася найбільш проблемним видом торгів з точки зору прозорості проведення. Її висока економія (13,3%), як і наприкінці 2016 року, завдячує великій кількості дешевих лотів, тоді як регулювання не покращилося. Головним ризиком була мала кількість цінних пропозицій, зафіксована у випадку 55,8% закупівель. Також періоду уточнень продовжило не вистачати (33,9%), і це підтвердилося тим, що частка запитань без відповіді лишилася високою – 15,6%. Певне покращення спостерігалось лише для вчасності оприлюднення договору, але третина закупівель і досі має проблеми з цим показником. З точки зору можливих порушень, виявлено 192 організатори, закупівлі яких потребують перевірки на предмет уникнення відкритих торгів. Прикладом є три закупівлі на продукти харчування ціною близько 199 000 грн, здійснені Відділом освіти Вільшанської районної державної адміністрації у ФОП Савченко О. В.

Завершуючи процедурою конкурентного діалогу, яка з'явилася у системі ProZorro в першій половині 2017 року, зазначимо, що протягом цього періоду за нею успішно завершилося вісім звичайних закупівель, а також одна із публікацією англійською мовою. Загальна очікувана вартість торгів становить 254,5 млн грн. Економія на цих дев'яти закупівлях досягла лише 1,3%. Утім, такий низький показник можна пояснити встановленням очікуваної вартості шляхом переговорів з потенційними постачальниками та складністю предметів закупівель. Найбільшою закупівлею за вартістю стали будівельні роботи для системи радіаційного контролю на Чорнобильській АЕС.

Список використаних джерел

IDFI, 2017. Implementation Assessment of the Ukrainian Public Procurement Legislation. Transparent public procurement rating. Доступно за посиланням: bit.ly/2y3GbBm [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

IMPIC, 2017. Base: Contratos pulicos online. Доступно за посиланням: bit.ly/2y3GbBm [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Jansen, K. J., Corley, K. G. and Jansen, B. J., 2007. E-survey methodology. [Online] Handbook of research on electronic surveys and measurements, p. 1-8. Доступно за посиланням: bit.ly/1QEn9OU [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

KSE, 2017. Додаткові угоди в Україні: причини виникнення та методи упередження. Policy brief. Доступно за посиланням: bit.ly/2xwxVcv [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Mayring, P., 2000. Qualitative Content Analysis. [Online] Qualitative Social Research, 1(2). Доступно за посиланням: bit.ly/2clF8rs [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Mendes, M. and Fazekas, M., 2017. Towards more transparent and efficient contracting – Public procurement in the European Union. DIGIWHIST. Доступно за посиланням: bit.ly/2wRLmnZ [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

OECD, 2014. Measurement and reduction of administrative burdens in 13 sectors in Greece: Final report. Доступно за посиланням: bit.ly/2hpXC8g [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Popescu, A., Onofrei, M., and Kelley, Ch., 2016. An overview of European good practices in public procurement. Eastern Journal of European Studies, 7(1), pp. 81-91. Доступно за посиланням: bit.ly/2op8Bky [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

PwC, 2016. Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment (ESI) Funds: Final report. Доступно за посиланням: bit.ly/2yBrfYn [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Qlik Tech International AB, 2016a. Публічний модуль аналітики. Доступно за посиланням: bit.ly/2opqfER [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Qlik Tech International AB, 2016b. Професійний модуль аналітики. Доступно за посиланням: bit.ly/2nZ0Q3R [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Rosa, I., 2012. The case of e-procurement in Portugal [Слайди]. Доступно за посиланням: bit.ly/2htDbn9 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

The EU, 2014. Directive 2014/24/EU on public procurement. Official Journal of the European Union, 94, pp. 65-242. Доступно за посиланням: bit.ly/1PdEjU1 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

The EU & OECD, 2013. Public procurement brief 27: Monitoring of public procurement. Доступно за посиланням: bit.ly/2nLyAko [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

The WB, 2017. Benchmarking public procurement 2017: assessing public procurement regulatory systems in 180 economies. Доступно за посиланням: bit.ly/2jm0j7t [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ТІ Україна, 2017а. Transparency International Україна закликає зупинити чергові спроби народних депутатів вбити одну з найуспішніших реформ – ProZorro. Доступно за посиланням: bit.ly/2hrtrNO [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ТІ Україна, 2017б. Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2nw41wM [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ТІ Україна, 2017в. Реформа публічних закупівель в Україні та результати роботи електронної системи ProZorro: Серпень-грудень 2016 року. Доступно за посиланням: bit.ly/2wgpSNa [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Верховна Рада України, 2017а. Закон України «Про здійснення державних закупівель [втратив чинність 25.12.2015]». Доступно за посиланням: bit.ly/2xK5dWk [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Верховна Рада України, 2017б. Закон України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони». Доступно за посиланням: bit.ly/2nLg0HC [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Верховна Рада України, 2017в. Закон України «Про публічні закупівлі». Доступно за посиланням: bit.ly/2nLDTAJ [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Верховна Рада України, 2017г. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель». Доступно за посиланням: bit.ly/2p2Wt9b [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Верховна Рада України, 2017г. Проект Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Доступно за посиланням: bit.ly/2xrB0L3 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ДАСУ, 2017. Результати діяльності Державної аудиторської служби та її територіальних органів за 2017 рік. Доступно за посиланням: bit.ly/2yInVe2 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ДП «Прозорро», 2017а. Перевірити благонадійність учасників держтендерів стає ще легше: інтеграція ProZorro з ЄДР. Доступно за посиланням: bit.ly/2sAe7D1 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

ДП «Прозорро», 2017б. Щодо змін в Наказ №35. Доступно за посиланням: bit.ly/2rj4VrP [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Кабінет Міністрів України, 2016а. Постанова «Про реалізацію пілотного проекту з організації діяльності централізованої закупівельної організації». Доступно за посиланням: bit.ly/2y3oiT8 [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Кабінет Міністрів України, 2016б. Розпорядження «Про стратегію реформування системи публічних закупівель («дорожню карту»». Доступно за посиланням: bit.ly/2yNX4QW [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Київська підземка скасувала закупівлю, яку розкритикували на DOZORRO, 2017. Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2hzdgOK [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Лахтіонов, І., 2017а. 12 млн. грн. переплати за рейс в Антарктиду? Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2fzRVEi [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Лахтіонов, І., 2017б. Антарктична непрозорість. Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2y9AKRD [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Лахтіонов, І., 2017в. Закупівля інфовісвітлення у своїх. Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2fc6lIA [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Лахтіонов, І., 2017г. «Національні» ковбасні допороги. Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2fc6lIA [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

МЕРТ, 2016а. Наказ «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі». Доступно за посиланням: bit.ly/2wiybYy [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

МЕРТ, 2016б. Стратегія запуску та діяльності ЦЗО. Доступно за посиланням: bit.ly/2xpYgsz [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

МЕРТ та ТІ Україна, 2017. Звіт по системі закупівель за 1 кв. 2017. Доступно за посиланням: bit.ly/2k53wmm [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Нестуля, В., 2017. Комісія без повноважень – що робити з допороговими зверненнями? Моніторинговий портал DOZORRO. Доступно за посиланням: bit.ly/2wW7rNh [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Проект ЄС, 2016. ЦЗО офіційно розпочинає роботу в Україні. Доступно за посиланням: bit.ly/2wPfa4E [Посилання перевірено 05 жовтня 2017].

Додатки

ДОДАТОК 1

«Опитування щодо проблем, які виникають під час здійснення публічних закупівель»

Просимо Вас взяти участь в короткому опитуванні, основною метою якого є виявлення ключових проблем, які виникають у замовників під час здійснення публічних закупівель. Опитування є анонімним. Відповіді будуть опрацьовані лише в узагальненому вигляді.

Організацію якого типу Ви представляєте?

- Комунальне підприємство
- Державне підприємство
- Виконавчий орган
- Other...

За рахунок яких коштів Ваша організація здійснює закупівлі?

- Державний бюджет
- Місцевий бюджет
- Кошти підприємства
- Other...

Скільки закупівель протягом року в середньому оголошується Вашою організацією?

- 1-10
- 10-20
- 20-50
- 50 і більше
- Жодної

Як давно Ви особисто працюєте у сфері закупівель?

- Менше 1 року
- 1-2 роки
- 3-5 років
- 5 років та більше
- Other...

Чи є у Вас потреба у проходженні навчання у закупівлях для Вас?

- Ні, я давно працюю в закупівлях
- Ні, хоча мій досвід у закупівлях не є великим, потреби у навчанні немає
- Так, маю потребу в додатковому навчанні

Чи використовуєте Ви конкурентні допорогові закупівлі?

- Так
- Ні

Чи вважаєте Ви доцільним проведення конкурентних допорогових закупівель?

- Так
- Ні

Додатки

З якими проблемами Ваша організація стикалася при здійсненні закупівель? (оберіть, будь ласка, усі можливі відповіді)

- Брак кадрового ресурсу чи кваліфікації для підготовки тендерної документації
- Складність роботи в електронній системі закупівель
- Відсутність учасників/недостатня кількість учасників тендеру
- Технічні проблеми функціонування електронної системи закупівель
- Штучне затягування тривалості тендеру через оскарження в АМКУ
- Неякісне/несвоєчасне виконання умов Договору переможцем торгів
- Невідповідність термінів проведення закупівлі, встановлених законом, до потреб організації
- Недобросовісна поведінка учасників закупівлі
- НІЧОГО З ПЕРЕЛІЧЕНОГО
- Other...

Які найпоширеніші причини дискваліфікацій учасників тендерів Ви застосовуєте?

- Негативний досвід роботи з даним учасником в минулому
- Більша довіра до постачальника, який дав вищу цінову пропозицію
- Наявність не усіх документів у складі тендерної пропозиції учасника
- Невідповідність документів у складі тендерної пропозиції учасника вимогам документації
- Подання пропозиції з порушенням строків
- Невідповідність пропозиції учасника технічним характеристикам ТД
- Сумнів щодо виконання умов договору у зв'язку з заниженими цінами
- Other...

Яким чином, на Вашу думку, можна знизити рівень дискваліфікацій на конкурентних торгах?

Short-answer text

Чи були у Вас проблеми при виконанні договору?

- Так, неякісна поставка/виконання
- Так, поставка/виконання з порушенням строків
- Так, проблеми з документообігом
- Так, вимагали підвищити ціну після підписання договору
- Ні, не було
- Other...

Чи вимагаєте Ви забезпечення виконання договору?

- Так
- Ні
- Не обізнаний/а з механізмом застосування

Додатки

Як часто наступні контролюючі/правоохоронні органи здійснювали перевірку/моніторинг Ваших закупівель з моменту запуску системи?
(Одна відповідь по кожному рядку)

	1-2 раз на рік	3-5 рази на рік	6-9 рази на рік	більше 10 разів на рік	Жодного разу
Державна аудиторська служба	☐	☐	☐	☐	☐
Національна поліція	☐	☐	☐	☐	☐
Органи прокуратури	☐	☐	☐	☐	☐
Рахункова палата	☐	☐	☐	☐	☐
Служба безпеки України	☐	☐	☐	☐	☐
Національне антикорупційне бюро	☐	☐	☐	☐	☐
Керівна організація замовника	☐	☐	☐	☐	☐
Внутрішня аудиторська служба (у разі наявності)	☐	☐	☐	☐	☐

Оцініть компетентність наступних контролюючих/правоохоронних органів у сфері публічних закупівель (Одна відповідь по кожному рядку)

	1	2	3	4	5
Державна аудиторська служба	☐	☐	☐	☐	☐
Національна поліція	☐	☐	☐	☐	☐
Органи прокуратури	☐	☐	☐	☐	☐
Рахункова палата	☐	☐	☐	☐	☐
Служба безпеки України	☐	☐	☐	☐	☐
Національне антикорупційне бюро	☐	☐	☐	☐	☐
Керівна організація замовника	☐	☐	☐	☐	☐
Внутрішня аудиторська служба (у разі наявності)	☐	☐	☐	☐	☐

Чи проходила Ваша установа планову перевірку контролюючого органу у цьому році?

- Так, порушень у закупівлях не виявлено
- Так, порушення у закупівлях були, однак незначні
- Так, однак закупівлі не перевіряли
- Ні, не проходила

Чи за результатами перевірок було складено протокол про адмінправопорушення?

- Так, суд спростував позицію контролера
- Так, суд зобов'язав сплатити штраф
- Ні
- Перевірок не було

Додатки

ДОДАТОК 2

Список випадків з 5-ма та більше лотами, придбаними шляхом звітування про укладений договір, коли середня очікувана вартість лоту між замовником та постачальником знаходиться в діапазоні від 185 тис. грн включно до 200 тис. грн

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради	Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Запоріжміськсвітло»	115	88%	22 435 957	88%
ПАТ «Чернігівобленерго»	ТОВ «Інвестиційна рада»	93	30%	17 690 874	19%
Головне управління житлово-комунального господарств виконавчого комітету Бориспільської міської ради	КП «Житлове ремонтно-експлуатаційне управління»	57	31%	10 898 878	27%
ПАТ «Укрпошта»	ТОВ «Епіцентр К»	38	79%	7 310 000	85%
ПАТ «ЕК «Житомиробленерго»	ДП «Вінницька Мехколони «ПРАТ «Київсільелектро»	36	7%	7 027 439	4%
Здорівська сільська рада	ТОВ «БК «Будівельний альянс»	29	66%	5 369 898	73%
Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради	ПП «Придунайдорстрой»	25	10%	4 732 726	5%
Відділ капітального будівництва Миргородської міської ради	ПРАТ «Миргородський агрошляхбуд»	24	71%	4 504 832	74%
Управління поліції охорони в Чернігівській області	ТОВ «ОПТА ЛТД»	24	56%	4 776 000	58%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Болградська міська рада	ФОП Сіміліді О. Д.	19	33%	3 557 650	74%
Державне підприємство «Селидіввугілля»	ТОВ «Шеренторг»	19	6%	3 529 690	7%
Департамент інфраструктури Харківської міської ради	ФОП Щербіна Алла Володимирівна	18	47%	3 377 754	37%
Служба автомобільних доріг у Дніпропетровській області	Дніпропетровська філія державного підприємства українського державного інституту з проектування об'єктів дорожнього господарства «Укрдіпродор»-«Дніпродіпродор»	16	67%	3 025 503	71%
Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Олександрійської міської ради	ФОП Скларова Л.Л.	16	34%	3 081 991	41%
Департамент житлово-комунального господарства та будівництва Дніпропетровської обласної державної адміністрації	ПП «Прогрес»	16	16%	3 140 374	15%
Управління поліції охорони в Дніпропетровській області	ТОВ «ТМ «Автомодус»	15	68%	2 850 000	72%
ДП «Первомайськвугілля»	ТОВ «Доненергоекспорт»	15	56%	2 858 694	53%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Нововодолазька селищна рада	ФОП Кісленко Сергій Григорович	15	37%	2 845 945	41%
Виконавчий комітет Новоолександрівської сільської ради	ТОВ «Алекс-девелопмент»	15	21%	2 997 458	25%
КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради	ПП «ТТ-Нафта»	15	13%	2 793 314	46%
Управління з питань охорони об'єктів культурної спадщини Одеської міської ради	ТОВ «НВЦ "Екострой»	14	70%	2 775 013	75%
Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради	ТОВ «Вектор-ІС»	14	6%	2 764 000	3%
ДВНЗ «Національний медичний університет імені О.О. Богомольця»	ТОВ «ВБК Воля»	14	5%	2 799 660	12%
Комунальне підприємство спеціалізоване підприємство по ремонту і будівництву автошляхів м. Харкова «Шляхрембуд»	ТОВ «Виробниче підприємство Промодяг»	13	26%	2 555 900	29%
КП «Міжнародний аеропорт Одеса»	ТОВ МА «Одеса»	13	9%	2 562 100	5%
Департамент міського господарства Одеської міської ради	ТОВ «Реммсервіс»	13	3%	2 534 127	2%
Департамент капітального будівництва	Подільський проектний інститут	12	33%	2 317 985	23%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Головне управління Державної міграційної служби України в Одеській області	СПД ФОП Іваніщев Павло Васильович	12	7%	2 223 519	29%
Гоголівська селищна рада	ПрАТ «Миргородський агрошляхбуд»	11	92%	2 085 244	96%
Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Золотоніської міської ради	ПрАТ «Золотоношарембуд»	11	50%	2 158 487	68%
Управління адміністративними будинками Державного управління справами	ТОВ «Квартет Інжиніринг»	11	8%	2 067 121	18%
ДП «Гайсинське лісове господарство»	ТзОВ «Альянс Еволюшн»	10	38%	1 949 521	49%
Управління поліції охорони в Запорізькій області	ТОВ «Трейдзапчастина»	10	26%	1 938 000	29%
Відділ освіти Тисменицької районної державної адміністрації	ТзОВ «Екоспецбуд»	10	11%	1 930 030	19%
Виконавчий комітет Солонянської селищної ради	ФОП Орищенко Л.Г.	10	6%	1 861 649	25%
Виконавчий комітет Орадівської сільської ради	ТОВ «Спецстрой 2013»	9	90%	1 796 042	90%
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	ТОВ «Інвестиційна компанія «Харківінвест»	9	16%	1 779 987	17%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Кременчуцької міської ради	Комунальне підприємство «Міськвітло»	9	16%	1 765 990	11%
Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	ФОП Кривич Г. М.	9	5%	1 695 545	4%
Новоайдарська селищна рада	Лисичанський Шляхрембуд	8	38%	1 498 936	56%
Управління поліції охорони в Запорізькій області	ТОВ «Свіком»	8	21%	1 592 000	23%
КП Комунгосп ДМР	ТзОВ «ІФБУД-ПРИКАРПАТТЯ»	8	15%	1 484 888	14%
Відділ освіти Мирноградської міської ради	ФОП Сорока Ю. В.	8	14%	1 498 100	17%
Управління поліції охорони в Тернопільській області	ПП «Компанія «Наdejда»	8	11%	1 574 300	24%
Відділ освіти Золотоніської районної державної адміністрації	ФОП Головченко І.В.	8	10%	1 524 416	17%
Управління капітального будівництва та перспективного розвитку міста Краматорської міської ради	ТОВ «Проектна компанія АРКОН»	8	6%	1 498 951	6%
ПАТ «Миколаївобленерго»	ТОВ «Компанія Укрінтек»	8	4%	1 567 290	2%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради	ТОВ «Газ-Пласт-Буд»	8	4%	1 529 882	2%
ДП «Селидіввугілля»	ФОП Качейшвілі Г. Ю.	8	3%	1 596 000	3%
Тисменицька районна державна адміністрація	ТзОВ «Автомагістраль-ІФ»	7	64%	1 332 732	77%
Відділ освіти Кегичівської районної державної адміністрації	ФОП Безрук Г. П.	7	58%	1 376 000	65%
Дударківська сільська рада	ФОП Троцюк М. С.	7	58%	1 397 766	63%
Виконавчий комітет Бродівської міської ради	ПП «НАРА»	7	44%	1 395 604	53%
КП «Управління освіти Ттячівської районної державної адміністрації»	ФОП Раковці О. Ю.	7	41%	1 399 548	48%
ДП ДГЗП «Спецтехноекспорт»	ПАТ «УНІКА»	7	33%	1 380 485	47%
Управління поліції охорони в Житомирській області	ТзОВ «Макс Трейд»	7	30%	1 327 000	64%
КЗ Київської обласної ради «Обласне психіатрично-наркологічне медичне об'єднання»	ТОВ «ФРАМ КО»	7	23%	1 299 554	26%
Золочівська міська рада Львівської області	ПП «Золочівстарбуд»	7	22%	1 364 762	23%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління поліції охорони в Запорізькій області	ПП «Компанія «Наdejда»	7	18%	1 396 500	21%
КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Печерського району м. Києва»	ТОВ «Девіком»	7	14%	1 349 700	18%
ДП «Торецьквугілля»	ТОВ «Транс Трейд ЛТД»	7	13%	1 399 300	17%
Комунальна установа «Центр фінансування та господарської діяльності закладів та установ системи освіти Малиновського району м. Одеси»	ПП «Олімпія Сервіс»	7	10%	1 299 400	11%
Управління поліції охорони в Тернопільській області	ТОВ «ІЦ Охоронні Системи»	7	10%	1 399 300	21%
КП «Міське управління житлово-комунального господарства» Чорноморської міської ради Одеської області	ТОВ «Рідне Місто»	7	7%	1 393 000	5%
Відділ освіти Києво-Святошинської районної державної адміністрації	ТОВ «Капітель-Е»	7	6%	1 355 167	6%
Золотоніська центральна районна лікарня	ПП «БК Мастер Строй»	7	4%	1 356 446	12%
Розсошанська сільська рада	ПрАТ «Хмельницьке БМУ № 69»	7	3%	1 335 163	10%
ДП «Мирноградвугілля»	ТОВ «Докс»	7	3%	1 299 176	3%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Курманівська сільська рада	ФОП Сідорова Н. І.	6	86%	1 196 366	98%
КП «Житлово - комунальний сервіс «Північний»	ФОП Шевчук С. М.	6	46%	1 168 627	47%
Комунальний заклад «Ширяївський районний центр первинної медико-санітарної допомоги»	ТОВ «САНАФАРМ»	6	43%	1 176 000	72%
КП «Любомльське ЖКГ»	ПАТ «Ковельське ШБУ-63»	6	43%	1 163 243	52%
Ромоданівська селищна рада	ТОВ «ФЛІНТОК»	6	43%	1 189 910	34%
Орган місцевого самоврядування «Відділ капітального будівництва та інвестицій Червоноградської міської ради»	ТзОВ «Компанія «Вілком»	6	40%	1 164 217	29%
Княжицька сільська рада	ТОВ «Автобанн»	6	32%	1 198 836	47%
Департамент житлово - комунального господарства Херсонської міської ради	ПРАТ «Херсонліфт»	6	30%	1 185 638	28%
Гадяцька районна рада Полтавської області	ТОВ «Гадячшляхбуд»	6	26%	1 198 500	28%
Солоницівська селищна рада	ТОВ «Екобудшлях»	6	20%	1 158 441	21%
Краковецька селищна рада	ПП «Будівельна компанія «Дортранс»	6	17%	1 199 065	18%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Департамент міського господарства Дрогобицької міської ради	ПП «Дрогобич Шляхрембуд»	6	16%	1 152 420	25%
Управління поліції охорони у Львівській області	ПП «Автоцентр «ЕРА»	6	15%	1 179 000	20%
Виконавчий комітет Хустської міської ради	ТОВ «Укршляхбуд»	6	12%	1 123 500	7%
Департамент інфраструктури міського господарства Южноукраїнської міської ради	КП «Житлово-експлуатаційне об'єднання»	6	12%	1 151 721	13%
Остерська квартирно-експлуатаційна частина району	ТОВ «Будівельна компанія Бастіон-Буд»	6	12%	1 146 319	17%
Черкасько-Лозівська сільська рада	ТОВ «Фірма «Колорит-строй»	6	7%	1 198 207	13%
КП «Управління міського господарства»	ФОП Соловйова Т. В.	6	7%	1 197 438	13%
Виконавчий комітет Олешківської міської ради	КП «Олешки-сервіс» Олешківської міської ради	6	5%	1 120 123	7%
Новопсковська селищна рада	Новопсковблагаустрой	6	5%	1 153 500	8%
Управління капітального будівництва та перспективного розвитку міста Краматорської міської ради	ТОВ «Оптіма Бізнес Груп»	6	5%	1 169 760	5%
Національний Університет «Одеська юридична академія»	ФОП Павлівський Р. О.	6	4%	1 194 111	6%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління освіти і науки	ТОВ «Міталл Інком»	6	3%	1 184 310	4%
КП «Тернопільміськтепло-комуненерго»	ТОВ «Сахара»	6	3%	1 190 900	7%
Головне управління житлово-комунального господарств виконавчого комітету Бориспільської міської ради	ТОВ «Будінжсервіс»	6	3%	1 113 000	3%
ДП «Мирноградвугілля»	ТОВ «Д-Карбо»	6	2%	1 126 070	2%
ДП «Берегометське лісомисливське господарство»	ПП Терновецька О. Д.	6	2%	1 168 718	2%
ПАТ «Турбоатом»	ТОВ «Торговий будинок «Домен»	6	2%	1 187 502	0%
КП «Харківводоканал»	ФОП Скоробітченко В. І.	6	1%	1 187 115	2%
Різуненківська сільська рада	ТОВ «ЕКОБУДШЛЯХ»	5	100%	999 496	100%
Андріївська селищна рада Балаклійського району Харківської області	ТОВ «ЛЕГІОН-ПРОМТРАНС»	5	56%	985 094	36%
Гнідинцівська сільська рада Варвинського району Чернігівської області	ФОП Сімонян А. А.	5	50%	937 645	28%
КП «ЕкоВін»	ТОВ «Центр муніципальних систем управління»	5	50%	939 490	74%
Березоволуцька сільська рада	ТОВ «МІБ»	5	45%	974 601	73%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління поліції охорони в Сумській області	ТОВ «ІНТЕРБЕЗПЕКА ЛТД»	5	45%	995000	56%
Клішківська сільська рада	ПП «Ремобуд»	5	36%	983232	44%
Виконавчий комітет Великознам'янської сільської ради Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області	ТОВ «Континент»	5	33%	980967	39%
Управління поліції охорони в Полтавській області	ООО «ПКП Легмаш»	5	33%	997500	36%
ПКВ Шосткинської міської ради «Управління капітального будівництва»	ПП «Шляховик-Шостка»	5	31%	930124	40%
Бабинська сільська рада Гоцанського району Рівненської області	ФОП Мастерко В.В.	5	29%	938140	26%
Виконавчий комітет Мереф'янської міської ради	ФОП Несін С. А.	5	28%	999 995	34%
КП «ЖИЛКОМСЕРВІС»	ТОВ «СТИЛЬ РЕМСТРОЙ»	5	28%	929 527	33%
ГП «Управління з питань економічного розвитку, комунального господарства та самоврядного контролю Новокодацької(Ленінської) районної у місті Дніпропетровську ради»	ТОВ «Магістраль»	5	26%	957 000	36%
Золотівський професійний ліцей	ТОВ «ДЕЛЬТА-ІНВЕСТ»	5	26%	970 379	39%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Холоднобалківська сільська рада	ТОВ «Електроток»	5	26%	971 516	17%
Селидівська міська рада	СПСДРБВП ТДВ «Облдоррембуд»	5	24%	933 560	45%
Михайлівська селищна рада Михайлівського району Запорізької області	ФОП Дмитренко Ю. П.	5	22%	993 423	17%
Берестівська сільська рада	ФОП Гаркуша К. П.	5	19%	996 481	19%
Науково-дослідний інститут реабілітації інвалідів (навчально-науково-лікувальний комплекс) Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова	ПрАТ «Деражнянський молочний завод»	5	16%	927 033	22%
Пирятинська міська рада	ФОП Симонян А.А.	5	15%	992 641	23%
Ладизинська міська рада	ФОП Кучерявий О. Р.	5	14%	995 000	18%
ДП «Сєвєродонецька теплоелектроцентраль»	ТОВ «Стела»	5	13%	983 787	10%
Регіональне відділення Фонду державного майна України по Донецькій області	ТОВ «Бізнес-Група Співдружність»	5	11%	958 500	22%
Департамент освіти Харківської міської ради	ТОВ «Інвестиційна компанія "Харківінвест"»	5	7%	998 298	6%
Департамент освіти Харківської міської ради	ФОП Домніч О. І.	5	7%	941 577	5%

Додатки

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Департамент освіти Харківської міської ради	ФОП Ігнатов О. І.	5	7%	946 370	5%
КП «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради	ПП «ПАПІР-СЕРВІС»	5	6%	955 000	5%
Головне управління житлово-комунального господарства Кіровоградської міської ради	ТОВ «ДІСК СЕРВІС»	5	5%	956 198	3%
Нерубайська сільська рада Біляївського району Одеської області	ТОВ «ВІКБУД ЛТД»	5	5%	957 081	5%
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	ДП «Запоріжжя-стандартметрологія»	5	4%	945 215	3%
Національний університет «Одеська юридична академія»	ФОП Ковальчук М. В.	5	3%	993 344	5%
Національний університет «Одеська юридична академія»	ФОП Герасимчук О. М.	5	3%	968 985	5%
Відділ освіти Васильківської районної державної адміністрації	ТОВ «Альянс Холдинг»	5	3%	943 890	4%
Комунальний заклад охорони здоров'я «Лозівське територіальне медичне об'єднання» Лозівської міської ради Харківської області	ПП «БУМЕРАНГ-2»	5	3%	985 684	10%

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
ПАТ «Миколаївобленерго»	ПП «Фреон-С»	5	2%	937 000	1%
Новоград-Волинське міськрайонне територіальне медичне об'єднання	Підприємство Новоград-Волинська Центральна міськрайонна аптека №217	5	2%	953 537	25%
Управління охорони здоров'я Сєверодонецької міської ради	ТОВ «Транс -ВГ»	5	2%	996 680	4%
ПАТ «Чернігівобленерго»	ПП «Торг-Авто»	5	2%	990 000	1%
ПАТ «Чернігівобленерго»	ТОВ «Рид-Торг ЛТД»	5	2%	990 000	1%
ПрАТ «Львівобленерго»	ТОВ «Компанія Укрінтенк»	5	1%	998 751	1%

Додатки

ДОДАТОК 3

Список випадків із 3-ма та більше лотами, придбаними шляхом звітування про укладений договір, коли середня очікувана вартість лоту між замовником та постачальником знаходиться в діапазоні від 1,45 млн грн включно до 1,5 млн грн

Замовник	Постачальник	К-сть лотів	Частка участі	Очікувана вартість (грн)	Частка участі
Управління капітального будівництва Бориспільської міської ради	ПАТ «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів»	6	20%	8 954 958	46%
ПрАТ «Львівобленерго»	ТОВ «Львівенерго-автоматика»	6	1%	8 990 616	6%
Кремінська обласна спеціальна загальноосвітня школа-інтернат	ТОВ «ДЕЛЬТА-ІНВЕСТ»	5	50%	7 276 372	89%
КУ «ЛОБСМП»	ТОВ «ДЕЛЬТА-ІНВЕСТ»	4	57%	5 836 788	99%
Дмитрівський обласний психоневрологічний інтернат	ТОВ «ГЕРМЕС-1»	4	10%	5 897 039	65%
Лисичанська комунальна лікувально-профілактична установа станція швидкої медичної допомоги	ТОВ «ДЕЛЬТА-ІНВЕСТ»	3	33%	4 361 503	99%
Управління містобудування, землевпорядкування та комунального майна Біляївської міської ради	ПП «ЕВЕРЕСТ-2010»	3	17%	4 477 689	53%
Старобільська обласна фізіотерапевтична лікарня	ТОВ «АЙ-СІ-БІ»	3	14%	4 398 064	55%
КП з утримання та експлуатації житлового фонду спеціального призначення «Спецжитлофонд»	ТОВ «Квартет Інжиніринг»	3	6%	4 490 010	22%
Національний Фармацевтичний Університет	ТОВ «БУД - НОРМА»	3	1%	4 481 000	17%
Національний Фармацевтичний Університет	ТОВ «СБ РЕМБУДСЕРВІС»	3	1%	4 405 884	16%

ДОДАТОК 4

Учасники, які подали 10 та більше цінкових пропозицій без перемог за процедурою відкритих торгів із публікацією англійською мовою

Учасник	К-сть цінкових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ФОП Година Г. М.	132	10,211,803
ТОВ «ІНГУЛ»	34	31,092,248
КП «Зеніт» Деснянського району м. Києва	32	60,463,614
ФОП Оводенко Н. М.	30	13 691 950
ФОП Сівенкова А. І.	30	13 691 950
ФОП Кошмак О. П.	30	5,175,206
ТОВ «Електротех»	29	143,542,345
ТОВ «ЮГ-ГАЗ»	21	51,860,416
ТОВ «Фінанс Профіт Груп»	19	27,306,626
ТОВ «Центрнафтогазпостач»	19	36,173,093
ТОВ «Переяслав-Молпродукт»	15	63,061,799
ПП «Агропромбуд»	14	203,945,000
ТОВ «Стартрейдінг»	14	6,556,700
ФОП Мельник В. М.	14	1,322,583
ТОВ «Максмед Інтернешнл»	13	49,598,701

Додатки

Учасник	К-сть цінкових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ТОВ «АВТО ОЙЛ»	13	116,128,701
ТОВ «Трейд Енерго»	12	32,005,975
ТОВ «Абсол Трейд»	12	30,548,500
ТОВ «Елемент ПРО»	11	70,813,545
ТОВ «СТК-Агро»	11	38,360,454
ТОВ «Західна Нафтогазова Компанія»	11	4,504,614,240
ТОВ «Науково-технічне підприємство СТГ Інженерінг»	10	4,280,000
ТОВ «НВП «ФАЗА»	10	111,670,711
ТОВ «Енерджи Україн»	10	171,305,127

ДОДАТОК 5

Учасники, які подали 20 та більше цінкових пропозицій без перемог за процедурою відкритих торгів

Учасник	К-сть цінкових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ТОВ «Центрнафтогазпостач»	542	437,365,982
ТОВ «Небозвід»	114	13,487,988
ТОВ «Кальвін»	80	49,319,607
ПП «Папірнанцторг»	65	38,754,334
ПП «Арденія»	64	2,754,165
ФОП Шостов І. Ю.	62	15,870,723
ФОП Болотніков С. О.	62	32,569,325
ТОВ «Гравіта»	60	46,269,268
ФОП Ємець М. С.	56	69,487,820
ТОВ «ТЕХ-ДИЛЕР-МАКС»	53	72,979,308
ТОВ «ААА+»	48	37,729,524
ТОВ «БЕРКАНА +»	46	2,399,747
ТОВ «БЛЕНД ГРУП»	42	125,242,949
ФОП Колесов М. О.	38	9,130,468
ТОВ «Облгазпостач»	35	41,834,470
ФОП Бородовська В. В.	32	11,022,211

Додатки

Учасник	К-сть цінових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ТОВ «МАРКЕТИНВЕСТГРУП»	31	19,122,143
ФОП Гаврилейченко О. І.	29	12,366,708
ТОВ «ТехМедКонтракт»	27	31,554,891
ТОВ «Автотрансагентство»	26	77,566,896
ФОП Страшний О. В.	26	10,991,972
ФОП Косоветька С. П.	26	10,120,503
ФОП Мішустіна К. О.	26	13,650,909
ТОВ «Підприємство «Укрбудінвест»	24	6,863,266
ТОВ «Укр-Альянс Груп»	23	27,541,170
ТОВ «Українська великовантажна техніка»	23	66,864,470
ФОП Гозулова О. В.	23	1,304,682
ФОП Євстіфєєва Н. П.	23	1,924,038
ФОП Заєць Б. М.	23	8,489,082
ТОВ «Спец Ком Транс»	22	49,240,504
ФОП Хохотва І. І.	22	21,283,840
ФОП Сіра О. І.	22	9,290,885
ПП «БОВІС»	21	7,613,511

Учасник	К-сть цінових пропозицій	Сума пропозицій (грн)
ТОВ «ЛІНЕЯ»	21	19,288,680
ТОВ «Апофарм»	21	3,715,857
ФОП Онопріюк О. Я.	21	9,597,734
ФОП Пересадова Я. М.	21	7,591,289
ФОП Поїздник В. М.	21	23,275,152
Приватне сільгосппереробне виробничо-комерційне підприємство «Поділля-Агро»	20	5,480,223

Додатки

ДОДАТОК 6

Замовники, які мають більше 60-ти лотів, кількість унікальних учасників, нижчу за кількість лотів, а також середню кількість пропозицій, меншу за 2,5 за процедурою відкритих торгів

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)	К-сть унік. учасників	К-сть цінових пропозицій	К-сть дискв.	% економії	Сер. к-сть пропозицій на торги
Управління освіти Херсонської міської ради	1,092	27,883,666	14	2,671	2	0.31%	2.45
Військово-медичне управління Служби безпеки України	547	21,671,742	115	1,329	32	21.90%	2.43
Філія «Дарницький вагоноремонтний завод» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»	229	524,988,520	171	572	97	1.39%	2.50
ДП «Осмолодське лісове господарство»	171	17,363,573	32	345	1	3.28%	2.02
ДП «Надвірнянське лісове господарство»	150	12,799,670	43	304	1	8.96%	2.03
ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України»	118	55,552,728	70	277	33	12.21%	2.35
ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»	105	7,576,600	33	227	4	1.26%	2.16
КУ «Міська клінічна лікарня № 11»	69	9,605,437	43	150	3	7.91%	2.17
ДП «Брошнівське лісове господарство»	62	7,486,350	24	130	6	2.31%	2.10

ДОДАТОК 7

Список замовників, для яких середня очікувана вартість лотів, придбаних на допороговій закупівлі, знаходиться між 199 тис. грн включно та 200 тис. грн

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Автозаводська районна адміністрація виконавчого комітету Кременчуцької міської ради	1	199,900
Адміністрація Індустріального району Харківської міської ради	1	199,990
Адміністрація Немишлянського району Харківської міської ради	1	199,000
Білоцерківська загальноосвітня школа I-III ступенів №15 Білоцерківської міської ради Київської області	1	199,000
Борзнянське міжрайонне управління водного господарства	1	199,890
Виконавчий комітет Слобожанської селищної ради Дніпропетровської області	1	199,900
Вище професійне училище №20 м. Львова	1	199,000
Відділ культури, туризму, національностей та релігій Радехівської районної державної адміністрації Львівської області	1	199,200
Відділ освіти Овруцької районної державної адміністрації Житомирської області	1	199,900
Відділ освіти Яготинської районної державної адміністрації	1	199,000
Військова прокуратура Південного регіону України	1	199,950

Додатки

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Військова частина А0666	1	199,999
Волноваське професійно-технічне училище	1	199,500
Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області	1	199,990
Головне управління Держгеокадастру у Сумській області	1	199,000
Головне управління Національної поліції в Херсонській області	1	199,500
Державний навчальний заклад «Львівське вище професійне училище побутового обслуговування»	1	199,959
Державний навчальний заклад «Слов'янський професійний аграрний ліцей»	1	199,000
ДЗ «УНПЦ ЕМД та МК МОЗ України»	1	199,900
Дошкільний навчальний заклад «Вишенька»	1	199,900
ДП Відділ у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської райдержадміністрації	1	199,000
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»	1	199,965
ДПТНЗ «Тернопільське вище професійне училище ресторанного сервісу і торгівлі»	1	199,999

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Житомирський дошкільний навчальний заклад №66	1	199,001
Житомирський дошкільний навчальний заклад №32	1	199,870
Житомирський дошкільний навчальний заклад №37	1	199,956
Житомирський навчально-виховний комплекс №65 «Родина»	1	199,870
Житомирський спеціальний центр розвитку дитини санаторного типу №41	1	199,870
КЗ «Лиманський ЦПМСД ім. М. І. Лядукіна»	1	199,800
КЗ Запорізький колегіум «Мала гуманітарна академія» ЗМР ЗО	1	199,462
Кіровоградська облдержадміністрація	1	199,500
Комунальна 1-а стоматологічна поліклініка м. Львова	1	199,950
Комунальна 6-та міська поліклініка м. Львова	1	199,000
Комунальна установа «Обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів» Житомирської обласної ради	1	199,950
Комунальна установа охорони здоров'я Кілійської районної ради «Кілійський районний центр первинної медико-санітарної допомоги»	1	199,000

Додатки

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Комунальне підприємство «ЖИЛСЕРВІС-1» Дніпропетровської міської ради	1	199,990
Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад №31 Вінницької міської ради»	1	199,500
Комунальний заклад «Міська спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву»	1	199,809
Комунальний заклад охорони здоров'я «Лиманська міська лікарня»	1	199,200
Костянтинівська районна рада	1	199,888
КП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зеленій»	1	199,950
КП «Редакція Покровської міської газети «Козацька вежа»	1	199,999
КП «Редакція міської газети «Громадська думка»	1	199,900
КП «СпецЕко»	1	199,000
КП «Хмельницька обласна фірма «Фармація»	1	199,000
КП «Дніпропетровське міжміське бюро технічної інвентаризації» ДОР	1	199,900
КП Житлово-комунальне підприємство Нововолинської міської ради	1	199,900
Крижопільська районна рада	1	199,532

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Національна служба посередництва і примирення	1	199,000
Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»	1	199,999
Національний транспортний університет	1	199,999
Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків «Каверіна 26 і 28»	1	199,000
Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «ДІМ»	1	199,400
Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Центральний»	1	199,000
Орлівська сільська рада	1	199,000
ОСББ «Парусний 10»	1	199,000
Управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради	1	199,990
Управління охорони здоров'я Чернігівської міської ради	1	199,990
Хустський професійний ліцей сфери послуг	1	199,990
Чайковицька сільська рада Самбірського району Львівської області	1	199,948
Червоноградський Народний дім	1	199,999

Додатки

Замовник	К-сть лотів	Очікувана вартість (грн)
Відділ освіти Дергачівської районної державної адміністрації Харківської області	2	399,949
Національна поліція України	2	399,860
Відділ освіти Вільшанської районної державної адміністрації	3	597,214
НГВУ «Бориславнафтогаз» ПАТ «Укрнафта»	3	597,450
КП «Еко-місто»	6	1,199,100
Управління поліції охорони в Полтавській області	6	1,197,000
Міський комунальний клінічний пологовий будинок №1	7	1,394,383

